

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ MIŠKŲ TARNYBĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS, NACIONALINĘ ŽEMĖS TARNYBĄ PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS IR VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2022 m. gegužės 3 d. Nr. 4D-2021/1-1012
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje buvo gautas X (toliau vadinama – Pareiškėja) skundas dėl valstybės institucijų tarnautojų neveikimo, nesprendžiant žemės sklypo, kurio dalis neatitinka miško žemei keliamų reikalavimų (skunde vadinama „išmiškintos“), kadastro duomenų pakeitimo klausimo.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. XIV-719 Erika Leonaitė paskirta Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere valstybės institucijų ir įstaigų pareigūnų veiklai tirti, Seimo kontrolieriaus A. Normanto pradėtą tyrimą dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių, susijusių su valstybinių institucijų tarnautojų veiksmais, atliko ir tyrimo išvadas dėl jo teikia Seimo kontrolierė E. Leonaitė.

2. Pareiškėja skunde nurodė:

2.1. 2019 metais buvo parengtas žemės sklypo, <...>, Vilniuje, formavimo ir pertvarkymo projektas (toliau vadinama – Pertvarkymo projektas), kurio rengimui buvo išduotas leidimas bei sąlygos. Į projektuojamą žemės sklypą buvo įtraukta buvusio miško teritorija. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau vadinama – AM arba Aplinkos ministerija) Valstybinės miškų tarnybos (toliau vadinama – VMT) 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu (žr. pažymos 9 punktą) patikslinus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro (toliau vadinama ir – Miškų valstybės kadastras) duomenis, miško ribos nekilnojamojo turto registre (toliau vadinama – NTR) nebuvo pakeistos, t. y. **buvusi mišku apaugusi teritorija iki šiol pagal NTR duomenis laikoma miškų ūkio paskirties žeme.**

Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama ir – Vyriausybė) 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo patikslinti Vilniaus miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) valstybinės reikšmės miškų plotai. **Teritorija, įtraukta į rengiamą Pertvarkymo projektą, yra „išmiškinta“ ir išbraukta iš Miškų valstybės kadastro, o nekilnojamojo turto kadastre (toliau vadinama – NTK) teritorija įregistruota kaip miškų ūkio paskirties žemės sklypas (toliau vadinama – Sklypas; žr. pažymos 4.2 punktą).**

2.2. Institucijos, apsiribodamos formaliu skunde nurodyto klausimo persiuntimu viena kitai, iš esmės jokių veiksmų neatlieka:

2.2.1. VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštu Nr. R2-1917-(39.6) paprašė uždarnosios akcinės

bendrovės korporacijos „A“ (toliau vadinama ir – Korporacija „A“) ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau vadinama – NŽT) Vilniaus miesto skyriaus (toliau vadinama – Skyrius) pagal kompetenciją imtis veiksmų dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR ir nekilnojamojo turto kadastrė (toliau vadinama – NTK), pakeitimo. Apie taikytas priemones buvo paprašyta informuoti VMT ir AM (žr. pažymos 9 punktą);

2.2.2. NŽT 2021 m. birželio 23 d. rašte Nr. 1SS-983-(5.59E) valstybės įmonei Valstybinių miškų urėdijai (toliau vadinama – VMU), siekdama geranoriškai išspręsti susiklosčiusią situaciją, nurodė ir sprendimo būdą (žr. pažymos 10.6 punktą), tačiau klausimas iš esmės nesprendžiamas.

2.3. Kol institucijos negali suderinti veiksmų tarpusavyje, nėra galimybės baigti Pertvarkymo projektą tik dėl tos priežasties, kad nepatiksinti Sklypo kadastro duomenys. Pertvarkymo projekto, kurio tikslas – suformuoti naują valstybinį žemės sklypą, derinimo darbai galės būti tęsiami tik teisės aktų nustatyta tvarka pakeitus arba nugrinčius NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenis.

3. Pareiškėja prašo Seimo kontrolierių „išspręsti susiklosčiusią situaciją“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Su Pareiškėjos skunde nurodytomis aplinkybėmis susijusi informacija, gauta iš NTR:

4.1. Pareiškėja nuo 2020 m. vasario 3 d. kartu su kitais fiziniais asmenimis yra statinių (gyvenamojo namo, ūkinio pastato, kiemo statinių), esančių <...>, Vilniuje (registro Nr. <...>), bendraturtė;

4.2. **miškų ūkio paskirties 21,0573 hektaro (ha) Sklypas** (kadastro Nr. <...>), Vilniuje, **kurio kadastro duomenys buvo nustatyti 2018 m. balandžio 12 d., nuo 2018 m. lapkričio 28 d. yra Lietuvos Respublikos nuosavybė** (kaip teisinis įregistravimo pagrindas nurodytas NŽT teritorinio žemėtvarkos skyriaus vedėjo 2018 m. lapkričio 5 d. sprendimas Nr. 49SK-1512-(14.49.109.)), **patikėjimo teise valdoma NŽT.**

5. Savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento (toliau vadinama – MPD) Žemės duomenų skyriaus **2017 m. lapkričio 15 d.** rašte Nr. A51-78354/17(2.14.2.12-MP8) VMT rašoma:

„Į Savivaldybės administracijos MPD kreipėsi Y su prašymu suformuoti naudojamą namų valdos žemės sklypą prie nuosavybės teise priklausančių statinių, <...>, vadovaujantis [...] Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 260 „Dėl naudojamų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos“ patvirtinta tvarka.

Informuojame, kad faktiškai naudojamas sklypas patenka į [...] Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų ploto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintą valstybinės reikšmės miško teritoriją ir į Miškų valstybės kadastrė įregistruotą miško žemę. Siunčiame Jums sklypo duomenis ir prašome pateikti išvadą, ar gali būti tikslinamos valstybinės reikšmės miško ribos, ištaisant sklypinės miškų inventorizacijos ribas. [...]“

6. VMT **2017 m. gruodžio 7 d.** raštu Nr. R2-2115 Savivaldybės administracijos MPD Žemės duomenų skyrių informavo apie atlikto Miškų valstybės kadastro duomenų patikrinimo vietoje metu nustatytą Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartalo <...> taksacinio sklypo, registruoto Miškų valstybės kadastrė, Vyriausybės 2002 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 2013 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo pakeitimo“ priskirto valstybinės reikšmės miškų plotams, neatitikimą. VMT rašte rašoma:

„[...] Atsižvelgiant į patikrinimo metu nustatytus faktus ir remiantis 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu „Dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo Nr. S-112-03“, patikslinome Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis.

Vadovaujantis [...] Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1369 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo tvarkos aprašo 13.2 ir 14.1 punktais, siūlysiame AM patikslinti Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemą, išbraukiant teritorijas, patikrinimo akto Nr. 1195 priede Nr. 2 pažymėtą 9-1, iš valstybinės reikšmės miškų plotų. [...].“

7. Pareiškėjos interesams atstovaujanti **Y 2018 m. birželio 20 d.** prašymu kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių, prašydama organizuoti Pertvarkymo projekto rengimą.

8. Savivaldybės administracijos **2018 m. liepos 30 d.** įsakymu Nr. A30/1705-18(2.1.22E-TD2) „Dėl žemės sklypo, <...> formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo“ buvo pradėtas rengti Pertvarkymo projektas, kurio tikslas – suformuoti žemės sklypą esamiems statiniams eksploatuoti pagal NTK įrašytą tiesioginę paskirtį. Savivaldybės administracijos MPD buvo pavesta parengti Pertvarkymo projekto rengimo reikalavimus ir nustatyta tvarka kreiptis į NŽT Skyrių dėl Pertvarkymo projekto rengimo reikalavimų pateikimo.

9. **VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d.** raštu Nr. R2-1917(39.6) Korporacijai „A“ ir NŽT Skyrius (kopiją teikiant Aplinkos ministerijai ir Pareiškėjai) buvo informuoti apie **VMT iš AM persiūtą nagrinėti Pareiškėjos 2020 m. liepos 16 d. prašymą patikslinti valstybinės reikšmės miškų plotų schemą ir patikslintus duomenis įregistravus Miškų valstybės kadastre, patikslinti Sklypo ribas.** VMT rašte rašoma:

„[...] Sklypo duomenys NTR ir NTK užregistruoti 2018 m. lapkričio 5 d. NŽT teritorinio žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimu Nr. 49SK-1512-(14.49.109.), pagal Korporacijos „A“ parengtą nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylą. Pažymėtina, kad rengiant minėtą bylą, neatsižvelgta į pasikeitusius Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis.

AM 2019 m. balandžio 19 d. raštu Nr. (12)-D8-1568 paprašė įvertinti Sklypo duomenis. VMT 2019 m. birželio 5 d. rašte nurodė, kad, Vilniaus mieste formuojant Sklypą, neatsižvelgta į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų pokyčius, todėl Sklypo teritorijai priskirti plotai, kurie neatitinka miškui ir miško žemei keliamų reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, turi būti taisomi kadastrinių matavimų duomenys.

Korporacija „A“ 2019 m. liepos 8 d. raštu pateikė derinimui patikslintas Sklypo ribas, kurias VMT 2019 m. liepos 16 d. raštu Nr. R2-1495-(39.6) suderino (Sklypo plotas – 20,3955 ha).

Informuojame, kad [...] Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“ patikslinti Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotai, įskaitant ir Sklype.

Atsižvelgiant į aukščiau paminėtą, prašome Korporaciją „A“ bei NŽT Skyrių pagal kompetenciją imtis veiksmų dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimo. Apie priimtas priemones prašome informuoti VMT, AM bei Pareiškėją.

Šis raštas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai [...] arba Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams [...]. Skundo forma ir turinys turi atitikti Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatytus reikalavimus.“

10. Informacija, susijusi su Pareiškėjos kreipimūsi skunde nurodytu klausimu nagrinėjimu NŽT:

10.1. NŽT 2021 m. balandžio 26 d. gautame Pareiškėjos **2021 m. balandžio 19 d.** prašyme „Dėl žemės sklypo <...>, Vilniuje formavimo ir pertvarkymo projekto užbaigimo (reg.

Nr. ZSFP-51816)“ rašoma:

Dėl žemės sklypo <...>, Vilniuje formavimo ir pertvarkymo projekto užbaigimo (reg. Nr. ZSFP-51816)“ rašoma:

„2018 m. liepos 27 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo įsakymu Nr. A30-1705/18(2.1.22E-TD2) buvo leista rengti Pertvarkymo projektą.

2020 m. rugpjūčio 20 d. VMT raštu Nr. R2-1917-(39.6) aš buvau informuota apie tai, kad Korporacija „Ai“ bei NŽT Skyrius pagal kompetenciją privalo imtis veiksmų dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR, pakeitimo.

2020 m. rugpjūčio 20 d. VMT raštu Nr. R2-1917-(39.6) aš buvau informuota apie tai, kad teritorija, kuriai pradėtas rengti Pertvarkymo projektas, neatitinka miškui ir miško žemei keliamų reikalavimų ir remiantis 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo“ Nr. S-1712-03 buvo patikslinti Lietuvos Respublikos miškų valstybiniai kadastro duomenys.

Iki šiol aš negaliu užbaigti Pertvarkymo projekto dėl institucijos neveikimo, o būtent NŽT. Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 13 straipsnio 6 dalį – remiantis valstybinės miškų inventorizacijos duomenimis, tvarkoma miškų apskaita ir sudaromas Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastras. Šiai dienai NTR duomenys neatitinka Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų ir tai yra kliūtis užbaigti Pertvarkymo projektą. Pastebėtina ir tai, kad 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo Nr. S-1712-03 buvo patikslinti Lietuvos Respublikos miškų valstybinės kadastro duomenys ir dėl neaiškių priežasčių 2018 m. lapkričio 5 d. NŽT Skyrius patvirtino Sklypo kadastrinius matavimus.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, maloniai prašau:

Įvertinti susiklosčiusią situaciją ir imtis veiksmų (įpareigoti NŽT padalinį), kurie leistų man užbaigti Pertvarkymo projektą, arba informuoti NTR tvarkytoją apie neteisingai atliktus Sklypo kadastrinius matavimus (NTK nuostatų, patvirtintų [...] Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 (2005 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. 695 redakcija) – 125 p., 126 p.). [...].“

10.2. NŽT Skyriaus **2021 m. gegužės 13 d.** rašte Nr. 49SD-5027-(14.49.105.) Pareiškėjai (kopiją teikiant Korporacijai „A“) rašoma:

„NŽT Skyrius išnagrinėjo Jūsų prašymą dėl Pertvarkymo projekto užbaigimo.

Primename, kad NŽT Skyrius per ŽPDRIS atsisakė derinti Pertvarkymo projektą (paslaugos byla Nr. ZSFP-51816), nes suprojektuoto 1350 kv. m ploto žemės sklypo riba kerta greta esančio suformuoto ir NTK iregistruoto Sklypo ribas.

Pažymėtina, kad Korporacijos „A“ matininkas R. M. 2019 m. gruodžio 2 d. per NTR sistemę „Geomatninkas“ pateikė Sklypo kadastro duomenų bylą (toliau vadinama – Byla) tikrinimui. Patikrinus Bylą, buvo nustatytos aplinkybės, trukdančios suderinti parengtą Bylą ir surašytas žemės sklypo kadastro duomenų bylos tikrinimo aktas Nr. 49KAM-109270.

Atkreipiame dėmesį, kad NŽT Skyrius iki šios dienos iš Korporacijos „A“ nėra gavęs pakartotino prašymo tikrinti minėtą Bylą. Kai Byla bus pateikta pakartotinai tikrinimui, bus priimtas NŽT Skyriaus sprendimas dėl Sklypo kadastro duomenų pakeitimo NTK.

Įregistravus Sklypo kadastro duomenų pakeitimus NTK, atsiras galimybė derinti / nederinti Pertvarkymo projektą.

Šis raštas per 20 darbo dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas NŽT direktoriui Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 18 straipsnio ir Išankstinio ginčų nagrinėjimo NŽT ne teismo tvarka taisyklių, patvirtintų NŽT direktoriaus 2010 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. 1P-90 „Dėl Išankstinio ginčų nagrinėjimo NŽT ne teismo tvarka taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.“

10.3. NŽT 2021 m. birželio 1 d. gautame Pareiškėjos **2021 m. gegužės 25 d.** skunde „Dėl vilkinimo atlikti veiksmus“, adresuotame VMT, AM, NŽT, rašoma:

„2020 m. rugpjūčio 20 d. VMT raštu Nr. R-2 1917-(39.6) paprašė Korporaciją „A“ bei NŽT Skyrių pagal kompetenciją imtis veiksmų dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimo. Apie priimtas priemones buvo paprašyta informuoti VMT, AM.

Informuoju, kad nuo 2020 m. rugpjūčio 20 d. iki skundo padavimo dienos jokie veiksmai nėra atliekami ir tam patvirtinti pateikiu 2021 m. gegužės 13 d. NŽT Skyriaus raštą Nr. 49SD-5024(14.49.105.) NŽT Skyrius apsiribojo formaliu klausimo išsprendimu ir tokie veiksmai, kai nesiremiama gero administravimo principu, siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o formaliai ir biurokatiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos, pripažintini neteisėtais (žr. 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Dėl NŽT Skyriaus neveikimo aš negaliu užbaigti pradėtą rengti Pertvarkymo projektą.

Maloniai prašau:

- 1) VMT ir AM teisės aktų nustatyta tvarka įpareigoti (pasiūlyti) NŽT įvykdyti prašymą, suformuluotą 2020 m. rugpjūčio 20 d. VMT rašte Nr. R-2 1917-(39.6), t. y. imtis veiksmų dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimo;
- 2) NŽT vadovo įvertinti susiklosčiusią situaciją ir paaiškinti, ar turi Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenys viršenybę prieš NTR įregistruotus duomenis? Remiantis valstybinės miškų inventorizacijos duomenimis, tvarkoma miškų apskaita ir sudaromas Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastras. Šis kadastras apima visumą duomenų apie miškus, jų priklausomybę, miško išteklių kiekį ir kokybę ir ekonominę vertę. Jo turinį ir sudarymo tvarką nustato Vyriausybė. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastru registruoti duomenys apie miškus ir miško žemę šio kadastro tvarkytojo teikimu įrašomi į NTR Nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 13 straipsnio 6 dalis).“

10.4. VMT **2021 m. birželio 17 d.** rašte Nr. (39.6)-R2-1787 NŽT (kopiją teikiant Pareiškėjai) rašoma:

„VMT gavo Pareiškėjos 2021 m. gegužės 25 d. prašymą įpareigoti NŽT imtis veiksmų dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimo.

Nustatyta, kad Sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, patikėtinis – NŽT. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 13 str. nustatyta, kad prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į NTK ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje ir Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje nustatytus atvejus, kai NTK įrašyti duomenys Kadastru nuostatuose nustatyta tvarka keičiami atitinkamai minėtuose straipsniuose nurodytų institucijų teikimu ar asmenų prašymu. Konkrečiu atveju NŽT, kaip Sklypo patikėtinis, galėtų inicijuoti patikėjimo teise valdomo Sklypo kadastro duomenų keitimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi, [...] Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 43.3 papunkčiu, NŽT nuostatų, patvirtintų 2010 m. birželio 29 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-600, 6.3 punktu, NŽT atlieka valstybinės žemės patikėjimo teisės subjekto (patikėtinio) funkcijas, siunčiame Pareiškėjos prašymą ir apie nagrinėjimo rezultatus ir priimtas priemones prašome informuoti Pareiškėją ir VMT.“

10.5. NŽT **2021 m. birželio 23 d.** rašte Nr. SS-992-(9.12 E.) Pareiškėjai (kopiją teikiant AM, VMT ir Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos) rašoma:

„[...] NŽT Skyrius informavo Jus, dėl kokių priežasčių negali imtis atitinkamų veiksmų dėl NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenų, įskaitant ir šio žemės sklypo ribų posūkio taškų koordinates valstybinėje koordinacių sistemoje, patikslinimo.

Pažymėtina, kad pagal [...] Vyriausybės 2006 m. gegužės 17 d. nutarimo Nr. 454 „Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms“ (toliau – *Nutarimas1*) 1.2 papunktį NŽT buvo pavesta iki 2012 m. rugsėjo 30 d. *suformuoti* šio *Nutarimo1* 1.1 papunktyje nurodytus valstybinės reikšmės miškų žemės sklypus, rengiant ar keičiant žemės reformos žemėtvarkos projektus arba kitus specialiuosius ar detaliuosius planus, ir įregistruoti šiuos sklypus NTR valstybės vardu. Valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų formavimas finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų lėšomis. Valstybinės reikšmės miško žemės sklypų įregistravimas NTR valstybės vardu finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų

(ne mažiau kaip 50 procentų sumos, reikalingos įregistruoti valstybinės reikšmės miško žemės sklypą) ir valstybės biudžeto lėšomis.

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 9 straipsnio 4 dalį nekilnojamas daiktas (pvz., žemės sklypas) laikomas baigtu formuoti, kai yra nustatyti jo kadastro duomenys ir teisės aktų nustatyta tvarka priimtas viešojo administravimo subjekto sprendimas nekilnojamąjį daiktą suformuoti.

Sprendimą patvirtinti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis (*suformuoti* žemės sklypą) arba sprendimą pakeisti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis NŽT teritorinis padalinys priima teisės aktų nustatyta tvarka, *ne savo iniciatyva*, o suinteresuoto asmens (žemės sklypo savininko (esamo ar būsimos) ar naudotojo arba jų įgaliotų asmenų) (toliau – suinteresuotas asmuo) prašymu. Šiuo atveju, suinteresuotas asmuo – VMU.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skunde nurodytos aplinkybės dėl galbūt netinkamo veikimo (neveikimo), sprendžiant Sklypo ribų patikslinimo klausimą, yra nepagrįstos.

Papildomai informuojame, kad NŽT 2021 m. birželio 23 d. raštu Nr. 1SS-983-(5.59 E.) „Dėl miškų ūkio paskirties žemės sklypo (kadastro Nr. <...>)“ kreipėsi į VMU su prašymu inicijuoti patikslintos Sklypo kadastro duomenų bylos pateikimą tikrinti NŽT Skyriui. Minėto rašto kopija žiniai išsiųsta ir Jums.

Atsakydami į prašyme keliamą klausimą, „[...] ar galima užbaigti parengto Pertvarkymo projekto tvirtinimo procedūrą, nepakeitus duomenų (miško ribų) NTR [...]“, pažymime, kad, pagal NTR įstatymo 4 straipsnio ir NTK įstatymo 3 straipsnio 4 dalies nuostatas, visi NTR esantys duomenys ir NTK įrašyti duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nepakeisti ar nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka. Taigi, Pertvarkymo projekto, kurio tikslas – suformuoti naują valstybinį žemės sklypą, adresu <..., Vilnius, derinimo darbai galės būti tęsiami tik teisės aktų nustatyta tvarka pakeitus arba nugrinčijus NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenis, įskaitant ir ribų posūkio taškų koordinates valstybinėje koordinacinių sistemoje.

NŽT priimti sprendimai (raštai) per vieną mėnesį nuo jų gavimo (įteikimo) dienos gali būti skundžiami Lietuvos administracinių ginčų komisijai [...] arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui [...] Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

10.6. NŽT 2021 m. birželio 23 d. rašte Nr. 1SS-983-(5.59E.) VMU (kopiją teikiant Pareiškėjai, AM ir VMT) rašoma:

„Informuojame, kad NŽT Skyriui pateikus derinti Pertvarkymo projektą, kurio tikslas – suformuoti naują valstybinį žemės sklypą, buvo nustatyta, kad Pertvarkymo projektu suprojektuoto žemės sklypo riba kerta greta esančio ir NTR bei NTK įregistruoto Sklypo ribą (toliau – nagrinėjama teritorija).

[...] Vyriausybės 2006 m. gegužės 17 d. nutarimo Nr. 454 „Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms“ (toliau vadinama – Nutarimas-1) 1.2 papunkčiu NŽT buvo pavesta iki 2012 m. rugsėjo 30 d. suformuoti šio Nutarimo-1 1.1 papunktyje nurodytus valstybinės reikšmės miškų žemės sklypus, rengiant ar keičiant žemės reformos žemėtvarkos projektus arba kitus specialiuosius ar detaliuosius planus, ir įregistruoti šiuos sklypus NTR valstybės vardu. Valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų formavimas finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų lėšomis. Valstybinės reikšmės miško žemės sklypų įregistravimas NTR valstybės vardu finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų (ne mažiau kaip 50 procentų sumos, reikalingos įregistruoti valstybinės reikšmės miško žemės sklypą) ir valstybės biudžeto lėšomis.

Nutarimo-1 2 punktu [...] Vyriausybė nutarė perduoti įregistruotus NTR valstybės vardu valstybinės reikšmės miškų žemės sklypus patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms valstybinėms funkcijoms atlikti, o pagal Nutarimo-1 4 punktą NŽT teritorinių padalinių vadovai ir valstybės įmonių miškų urėdijų miškų urėdai (šiuo metu – VMU) yra įgalioti pasirašyti valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų, perduodamų patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktus. NŽT teritorinių padalinių vadovai ir valstybės įmonių miškų urėdijų miškų urėdai (šiuo metu – VMU) šiuos perdavimo ir priėmimo aktus turi pasirašyti per 15 darbo dienų nuo valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų įregistravimo NTR valstybės vardu.

Pažymėtina, kad Sklypas suformuotas ir NTR, ir NTK įregistruotas valstybės vardu NŽT Skyriaus vedėjo 2018 m. lapkričio 5 d. sprendimu Nr. 49SK-1512-(14.49.109.) „Dėl miškų ūkio paskirties žemės sklypo, esančio Verkių seniūnijoje, Vilniaus mieste, nustatytų kadastro duomenų patvirtinimo (žemės sklypo suformavimo) ir NŽT patikėjimo teisės į šį žemės sklypą įregistravimo NTR“, priimtu atsižvelgiant į VMU Vilniaus regioninio padalinio 2018 m. spalio 30 d. prašymą. Patikėjimo teisė į šį žemės sklypą VMU dar nėra perduota.

NŽT turima informacija, VMU atlikus nagrinėjamos teritorijos patikrinimą vietoje ir nustačius, kad „[...] VMU Verkių girininkijos <...> kvartalo <...> taksacinio sklypo dalys neatitinka miškui ir miško žemei keliamų reikalavimų. Žemės naudmena pieva, vandenys, medžių juosta, krūmynai, sodai [...], Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre buvo pakeisti (patikslinti) duomenys apie valstybinį mišką nagrinėjamoje teritorijoje.

Pažymėtina, kad NŽT Skyriuje 2019 m. gruodžio 2 d. buvo gautas Korporacijos „A“ matininko R. M. prašymas patikrinti naujai parengtą Sklypo kadastro duomenų bylą ir VMU Nemenčinės regioninio padalinio prašymas patvirtinti nustatytus šio Sklypo kadastro duomenis. NŽT Skyriuje patikrinus gautą Sklypo kadastro duomenų bylą buvo nustatyta aplinkybė, trukdanti suderinti šioje byloje komplektuojamą parengtą Sklypo planą, t. y. buvo nustatyta, kad „[...] matavimais suformuotos Sklypo ribos neatitinka patvirtintų valstybinės reikšmės miško ribų.

Atkreiptinas dėmesys, kad [...] Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas-2) buvo patikslintos Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų ploto ribos, taip pat ir ribos nagrinėjamoje teritorijoje.

Taigi, aplinkybė, dėl kurios nebuvo galima suderinti 2019 m. gruodžio 2 d. pateiktoje Sklypo kadastro duomenų byloje komplektuojamą šio Sklypo planą, išnyko Nutarimu-2 patikslinus, be kita ko, Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų ploto ribas nagrinėjamoje teritorijoje.

Atsižvelgdami į tai, kad išdėstyta, ir siekdami padėti išspręsti susiklosčiusią situaciją dėl galimybės toliau tęsti Pertvarkymo projekto derinimo darbus, prašome inicijuoti patikslintos Sklypo kadastro duomenų bylos pateikimą tikrinti NŽT Skyriui.

Papildomai informuojame, kad NŽT Skyriui patikrinus pateiktą patikslintą Sklypo kadastro duomenų bylą ir nenustačius aplinkybių, trukdančių suderinti šioje byloje komplektuojamą minėto žemės sklypo planą, pateiktas planas bus suderintas, teisės aktų nustatyta tvarka bus priimtas sprendimas dėl nustatytų Sklypo kadastro duomenų pakeitimo ir kreiptasi į RC dėl šio žemės sklypo kadastro duomenų pakeitimo NTK. Patikslinus Sklypo kadastro duomenis NTK, bus sprendžiamas klausimas dėl šio Sklypo patikėjimo teisės perdavimo VMU. [...].“

11. VMU 2021 m. liepos 9 d. raštu Nr. S(E)-21-1365 kreipėsi į Korporaciją „A“, prašydama ištaisyti Sklypo kadastro duomenų bylą, kaip nurodyta NŽT 2021 m. birželio 23 d. rašte Nr. 1SS-983-(5.59 E) (žr. šios pažymos 15 punktą).

12. NŽT 2021 m. rugsėjo 20 d. raštu Nr. 1SS-1454-(9.12 E.) Seimo kontrolieriui pateikė paaiškinimą dėl Sklypo kadastro duomenų:

„[...] NŽT Skyriaus vedėjo 2018 m. lapkričio 5 d. sprendimu Nr. 49SK-1512-(14.49.109.) „Dėl miškų ūkio paskirties žemės sklypo, esančio Verkių seniūnijoje, Vilniaus mieste, nustatytų kadastro duomenų patvirtinimo (žemės sklypo suformavimo) ir NŽT patikėjimo teisės į šį žemės sklypą įregistravimo NTR“ (toliau – *Sprendimas*) buvo suformuotas 210 573 kv. m ploto Sklypas, patvirtinti šio Sklypo kadastro duomenys, nustatyti pagal Korporacijos „A“ matininko R. M. 2018 m. balandžio 3 d., 2018 m. balandžio 12 d. parengtą šio Sklypo kadastro duomenų bylą, ir nuspręsta kreiptis į valstybės įmonę Registrų centrą (toliau vadinama – RC), pateikiant prašymą įregistruoti NTR Sklypą ir NŽT patikėjimo teisę į jį. NTR ir NTK įregistravus Sklypą ir NŽT patikėjimo teisę į jį, šiam Sklypui buvo suteiktas kadastro Nr. <...>.

Pažymėtina, kad pirmiau išvardytus veiksmus NŽT Skyrius atliko, atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 30 d. šiame NŽT Skyriuje gautą suinteresuoto asmens – VMU Vilniaus regioninio padalinio 2018 m. liepos 19 d. prašymą suformuoti Sklypą.

NŽT Skyriuje buvo gautas VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštas Nr. (39.6)-R2-1917 „Dėl X skundo“, kuriuo Korporacija „A“ ir NŽT Skyrius, be kita ko, buvo informuoti apie tai, jog dalis Sklypo buvo „išmiškinta“ ir jog „[...] Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo patikslinti Savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotai, tame tarpe ir Sklype [...]“, bei prašoma „[...] pagal kompetenciją imtis veiksmų dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimo. Apie priimtas priemones prašome informuoti VMT, AM bei Pareiškėją.“

Remiantis NŽT Skyriaus pateikta informacija, NŽT Skyrius imtis atitinkamų veiksmų, t. y. priimti sprendimą dėl NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenų pakeitimo bei kreiptis į RC dėl tų pakeistų duomenų įrašymo į NTR ir NTK, galėtų tada, kai NŽT Skyriui bus pateikta tikrinti patikslinta Sklypo kadastro duomenų byla, kurią patikrinus ir nenustačius aplinkybių, trukdančių suderinti šioje byloje komplektuojamą Sklypo planą, šis planas būtų suderintas ir kai NŽT Skyriui bus pateiktas suinteresuoto asmens – VMU prašymas pakeisti šio Sklypo kadastro duomenis. Apie tai prašomus informuoti asmenis NŽT Skyrius neinformavo.

[...] žemės sklypo kadastro duomenys savininko (esamo ar būsimos) ar naudotojo arba jų įgaliotų asmenų) prašymu gali būti keičiami valstybės valdžios ar valdymo institucijos sprendimu – administracine tvarka, tik tada, jei žemės sklypo savininkas (esamas ar būsimas) ar naudotojas arba jų įgaliotasis asmuo) sutinka su patikslintais kadastro duomenimis.

Sprendimą patvirtinti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis (suformuoti žemės sklypą) arba sprendimą pakeisti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis teritorinis skyrius priima teisės aktų nustatyta tvarka, ne savo iniciatyva, o suinteresuoto asmens (žemės sklypo savininko (esamo ar būsimos) ar naudotojo arba jų įgaliotų asmenų) (toliau – suinteresuotas asmuo) prašymu. Šiuo atveju, suinteresuotas asmuo dėl Sklypo kadastro duomenų patikslinimo – VMU.

[...] tuo atveju, jeigu yra teisinis pagrindas administracine tvarka pakeisti patvirtintus žemės sklypo kadastro duomenis, suinteresuotas asmuo turi savo iniciatyva parengti žemės sklypo kadastro duomenų bylą ir pateikti ją teritoriniam skyriui tikrinti.

[...]

Savivaldybės administracija 2018 m. liepos 31 d. per ŽPDRIS kreipėsi į NŽT Skyrių ir Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkciją dėl reikalavimų Pertvarkymo projektui (žr. pažymos 5 punktą) rengti išdavimo.

[...] Iš ŽPDRIS esančios informacijos nustatyta, kad Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija 2018 m. rugpjūčio 7 d. išdavė reikalavimus Nr. 42-9, Savivaldybės administracija – 2018 m. rugsėjo 13 d. Nr. A648-381/18(2.14.2.12-MP8), o NŽT Skyrius pavėlavo nustatytu terminu (iki 2018 m. rugpjūčio 7 d.) išduoti reikalavimus ir nepateikė motyvuoto atsakymo apie reikalavimų nepateikimo priežastis, todėl vadovaujantis Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 (toliau vadinama – Pertvarkymo projektų rengimo taisyklės) 26 punkto nuostatomis, buvo pradėtas rengti Pertvarkymo projektas.

Pertvarkymo projekto rengėja J. C. parengė ir 2019 m. vasario 11 d. į ŽPDRIS įkėlė Pertvarkymo projekto sprendinių brėžinį ir aiškinamąjį raštą. 2018 m. lapkričio 15 d. raštu Pertvarkymo projektą suderino Pareiškėja.

NŽT Skyrius per ŽPDRIS 2019 m. kovo 5 d. gavo prašymą suderinti Pertvarkymo projektą. NŽT Skyrius, įvertinęs Pertvarkymo projekto sprendinius, 2019 m. kovo 12 d. raštu Nr. SFP-152-(14.49.36) „Dėl atsisakymo derinti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą“ atsisakė derinti Pertvarkymo projektą, nurodydamas, kad projektuojamo 1350 kv. m ploto žemės sklypo riba kerta greta esančio suformuoto ir NTK įregistruoto Sklypo ribas.

Informuojame, kad Pertvarkymo projektas pakartotinai galės būti teikiamas derinti tik tuomet, kai [...] NTK ir NTR bus įregistruoti patikslinti Sklypo kadastro duomenys.

[...] Sklypas NTR ir NTK įregistruotas pagal priimtą *Sprendimą*. *Sprendimas*, kaip jau minėta, buvo priimtas tenkinant NŽT Skyriuje 2018 m. spalio 30 d. gautą VMU Vilniaus regioninio padalinio 2018 m. liepos 19 d. prašymą, pagal Korporacijos „A“ matininko R. M. 2018 m. balandžio 3 d., 2018 m. balandžio 12 d. parengtą Sklypo kadastro duomenų bylą.

Kaip nustatyta iš VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. rašto Nr. (39.6)-R2-1917 „Dėl X skundo“, *Sprendimo* priėmimo metu dalis Sklypo buvo „išmiškinta“, tačiau nagrinėjamo valstybinės reikšmės miško žemės plotas ir ribos, kurios, pažymėtina, galiojo tiek atliekant Sklypo kadastrinius matavimus, tiek priimant *Sprendimą*, buvo pakeisti [...] Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – *Nutarimas-2*), patikslinus Savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotus, tarp jų ir Sklypą, t. y. minėtas patikslinimas buvo padarytas žymiai vėliau, nei buvo priimtas *Sprendimas*. Dėl to šiuo metu yra susidariusi tokia situacija, kad suformuoto ir NTR ir NTK įregistruoto Sklypo ribos ir plotas nebeatitinka *Nutarimu-2* pakeistų nagrinėjamo valstybinės reikšmės miško ribų ir ploto.

[...] tik pakeitus ar nugrinčijus NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenis, galėtų būti tęsiami *projekto* derinimo ir kt. veiksmai, siekiant suformuoti pirmiau minėtą žemės sklypą.

Informuojame, kad, *Nutarimu-2* patikslinus Savivaldybės valstybinės reikšmės miškų ploto ribas, taip pat ir ribas nagrinėjamojoje teritorijoje, išnyko aplinkybė, dėl kurios nebuvo galima suderinti 2019 m. gruodžio 2 d. NŽT Skyriui tikrinti pateiktoje patikslintoje Sklypo kadastro duomenų byloje komplektuojamą šio sklypo planą, bet ne aplinkybė, dėl kurios nebuvo galima suderinti *projekto*. Aplinkybė, dėl kurios NŽT Skyriuje nebuvo suderintas *projektas*, išnyktų, kaip jau minėta, tik patikslinus Sklypo kadastro duomenis NTR ir NTK.

[...] sprendimą pakeisti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis teritorinis skyrius priima teisės aktų nustatyta tvarka, *ne savo iniciatyva*, o suinteresuoto asmens (žemės sklypo savininko (esamo ar būsimo) ar naudotojo arba jų įgaliotų asmenų) prašymu.

Taip pat minėta, kad NŽT Skyrius priimti sprendimą dėl NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenų pakeitimo ir kreiptis į RC dėl tų pakeistų duomenų įrašymo į NTR ir NTK galėtų tada, kai NŽT Skyriui bus pateikta tikrinti patikslinta Sklypo kadastro duomenų byla, kurią patikrinus ir nenustačius aplinkybių, trukdančių suderinti šioje byloje komplektuojamą *Sklypo* planą, šis planas būtų suderintas ir kai NŽT Skyriui bus pateiktas suinteresuoto asmens – VMU prašymas pakeisti šio Sklypo kadastro duomenis.

Pagal Nuostatų 13 punktą *nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymo* pagrindas yra užsakovo, kuris, remiantis Nuostatų 9.9 papunkčiu, apibrėžiamas kaip nekilnojamojo daikto savininkas ar naudotojas arba jų įgalioti asmenys ir vykdytojas, t. y. nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenis nustatančių asmenų, nurodytų Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje, sutartis, jeigu kitaip nenumatyta įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad *nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymas* – nekilnojamojo daikto kadastriniai matavimai ar kiti teisės aktų nustatyti veiksmai, dokumentų, kurių reikia naujo nekilnojamojo daikto kadastro duomenims įrašyti į NTK ar jau įrašytiems duomenims pakeisti, ir nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos parengimas ar jau sudarytos bylos papildymas.

Taigi, atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas teisės aktų nuostatas, į tai, kad, remiantis Nutarimo-1 1.1 papunkčiu, valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų formavimas finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų (šiuo metu – VMU) lėšomis, manytina, kad Sklypo kadastro duomenų nustatymo darbus pagal patikslintas valstybinės reikšmės miškų plotų ribas turėtų inicijuoti ir juos finansuoti – VMU.

Kraštutiniu atveju, t. y. jeigu VMU nesutiktų inicijuoti ir finansuoti tokių darbų, NŽT VMU prašymu galėtų išformuoti ir iš NTR ir NTK išregistruoti Sklypą. Tokiu atveju, išformavus ir iš NTR ir NTK išregistravus Sklypą, galėtų būti tęsiamas Pertvarkymo projekto derinimas ir atliekami kiti veiksmai, siekiant suformuoti naują valstybinį žemės sklypą, esantį <...>.

Vilniuje. Atkreiptinas dėmesys, kad, išformavus ir iš NTR ir NTK išregistravus Sklypą, VMU iš naujo tektų inicijuoti ir savo lėšomis apmokėti Sklypo suformavimą, kaip taip ir yra numatyta *Nutarime-I. [...].*“

13. VMT 2021 m. rugpjūčio 24 d. rašte Nr. (39.6)-R2-2340 tuomečiam Seimo kontrolieriui rašoma:

„[...] Sklypo duomenys NTR ir NTK užregistruoti 2018 m. lapkričio 5 d. NŽT teritorinio žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimu Nr. 49SK-1512-(14.49.109.), pagal Korporacijos „A“ parengtą nekilnojamojo turto kadastro duomenų bylą. Pažymėtina, kad, rengiant minėtą bylą, neatsižvelgta į 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo Nr. S-1712-03 pakeistus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis.

2019 m. vasario 13 d. VMT vadovaudamasi [...] aplinkos ministro 2018 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. D1-865 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų schemos tikslinimo“ parengė Savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos pakeitimo projektą, tačiau jame dėl techninės klaidos nebuvo atsižvelgta į 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo Nr. S-1712-03 patikslintus [...] miškų valstybės kadastro duomenis. Paaiškėjęs šioms aplinkybėms VMT direktoriaus 2019 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 105-19-V „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartale esančių valstybinės reikšmės miškų plotų patikslinimo“ buvo patikslinti valstybinės reikšmės miškų plotai 0,033 ha teritorijoje, kurioje projektuojamas žemės sklypas prie statinių <...>, Vilniuje.

2020 m. vasario 13 d. VMT vadovaudamasi [...] aplinkos ministro 2019 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. D1-645 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų schemos tikslinimo“ parengė Savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos pakeitimo projektą, kuriame iš valstybinės reikšmės miškų plotų buvo pasiūlyta išbraukti likusią 0,677 ha teritoriją, nurodytą 2017 m. gruodžio 1 d. sprendime dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo Nr. S-1712-03.

Savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos pakeitimo projektas buvo patvirtintas [...] Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“. Taigi šiuo metu projektuojamo sklypo prie statinių, <...>, Vilniuje, teritorija yra išregistruota iš Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro ir išbraukta iš valstybinės reikšmės miškų plotų, tačiau vis dar patenka į Sklypą [...].

VMT 2020 m. liepos 24 d. gavo AM 2020 m. liepos 22 d. raštą Nr. (66)-D8-(E)-4013, kuriuo persiunčiamas nagrinėti Pareiškėjos 2020 m. liepos 16 d. prašymas. Pareiškėja prašė patikslinti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis bei valstybinės reikšmės miškų plotų schemą, o taip pat patikslinti Sklypo ribas. VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. rašte Nr. (39.6)-R2-1917 nurodė, kad tiek Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro, tiek valstybinės reikšmės miškų plotų duomenys jau yra patikslinti. Šiuo raštu VMT paprašė Korporacijos „A“, kaip Sklypo duomenis nustačiusio subjekto, bei NŽT Skyriaus, kaip žemės patikėtinį atstovaujančio subjekto, imtis veiksmų dėl sklypo duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimo. NTK įstatymo 13 str. nustatyta, kad prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į NTK ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo, išskyrus šio Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje ir Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje nustatytus atvejus, kai NTK įrašyti duomenys NTK nuostatuose nustatyta tvarka keičiami atitinkamai minėtuose straipsniuose nurodytų institucijų teikimu ar asmenų prašymu.

Kaip jau minėta šio rašto 6.1 skyriaus 2.1 ir 2.2 punktuose, VMT pastangomis patikslinti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenys (2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo Nr. S-1712-03) bei valstybinės reikšmės miškų plotai (VMT direktoriaus 2019 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 105-19-V „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartale

esančių valstybinės reikšmės miškų plotų patikslinimo“; [...] Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“). VMT ne kartą (VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštu Nr. (39.6)-R2-1917, VMT 2021 m. birželio 17 d. raštu Nr. (39.6)-R2-1787) ragino kompetentingas institucijas atlikti veiksmus dėl Sklypo kadastro duomenų keitimo. Imtis kitokių veiksmų dėl Sklypo kadastro duomenų keitimo VMT neturi teisinio pagrindo, nes nėra šio Sklypo patikėtinis.

Kaip jau minėta šiame rašte, Sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, patikėtinis – NŽT. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 13 str. nustatyta, kad prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į NTK ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo, išskyrus šio Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje ir Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje nustatytus atvejus, kai NTK įrašyti duomenys NTK nuostatuose nustatyta tvarka keičiami atitinkamai minėtuose straipsniuose nurodytų institucijų teikimu ar asmenų prašymu. Konkrečiu atveju NŽT, kaip Sklypo patikėtinis, turi teisę inicijuoti patikėjimo teise valdomo Sklypo kadastro duomenų keitimą.

VMT pagal savo kompetenciją jau yra atlikusi teisės aktuose jai deleguotus veiksmus, susijusius su miškų valstybės kadastro duomenų ir valstybinės reikšmės miškų plotų tikslinimu. Sklypo duomenų keitimas NTR nėra priskirtinas VMT kompetencijai.

[...]

Atkreiptinas dėmesys, kad 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo Nr. S-1712-03 [...] į Sklypą patenkanti teritorija, kurioje projektuojamas sklypas prie statinių <...>, Vilniuje, iš miško žemės ploto buvo išbraukta anksčiau, nei suformuotas ir NTR registruotas Sklypas. [...].“

14. Korporacija „A“ **2021 m. rugsėjo 16 d.** raštu Nr. 1-2-132 Seimo kontrolierių informavo:

„Korporacija „A“ remiantis 2008 m. spalio 15 d. sutartimi Nr. SBMŪRP8-20-vp vykdė Vilniaus mieste esančių valstybinės reikšmės miškų kadastrinius matavimus. Vykdam sutartyje numatytas paslaugas, 2018 m. balandžio 12 d. parengta ir pilnai sukomplektuota valstybinės reikšmės miško kadastrinių matavimų byla 21,0573 ha miškų plote (kadastro numeris <...> Vilniaus m. k. v.) 2018 m. lapkričio 28 d. įregistruota nuosavybės teisė. Įregistravimo pagrindas: 2018 m. lapkričio 5 d. NŽT teritorinio žemėtvarkos skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 49SK-1512-(14.49.109).

Remiantis nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymą bei keitimą reglamentuojančiais: NTK įstatymu [...] ir NTK nuostatais [...] bei Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklėmis, patvirtintomis [...] žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 522 (toliau vadinama – Taisyklės), pažymime, kad „*Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymas* – procesas, kurio metu atliekami nekilnojamojo daikto kadastriniai matavimai ar kiti teisės aktų nustatyti veiksmai, parengiami dokumentai, kurių reikia naujo nekilnojamojo daikto kadastro duomenims įrašyti į NTK ar jau įrašytiems duomenims pakeisti, ir parengiama nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla ar papildoma jau sudaryta byla“ (NTK įstatymo 2 straipsnio 3 punktas).

Informuojame, kad Korporacija „A“ yra privataus kapitalo įmonė. Vykdam bet kokius paslaugų darbus vadovaujasi veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Deklaruojame, kad „Vykdytojas, sudaręs sutartį su užsakovu dėl nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymo, turi teisę iš kadastro tvarkytojo gauti nekilnojamojo daikto kadastro įrašą elektronine forma, kadastro duomenis, informaciją, kadastrui pateiktų dokumentų ir (ar) šių dokumentų kopijas, kurių reikia darbui atlikti“ (Taisyklių 25 punktas).

Atkreipiame dėmesį, kad vėliau, po 2018 m. minėto Sklypo įregistravimo NTK ir NTR, Korporacija „A“ jokių sutartinių įsipareigojimų pertvarkyti ar kitaip tikslinti Sklypo ribas neturėjo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir siekdami padėti išspręsti susiklosčiusią situaciją, siūlome sudaryti kadastrinių matavimų paslaugų teikimo sutartį (numatant terminus bei atlygį), kad būtų galima pagal šiuo metu galiojančius teritorijų planavimo dokumentus tikslinti minėto Sklypo kadastro duomenis.“

15. AM **2021 m. rugsėjo 27 d.** rašte Nr. (66)-D8(E)-6064 tuomečiam Seimo kontrolieriui pateikė nuomonę, kad Sklypas suformuotas ir NTR įregistruotas pagal tuo metu galiojusių teisės aktų reikalavimus, pažymėdama:

„[...] Savivaldybės administracija negalėjo išduoti reikalavimų privataus žemės sklypo Pertvarkymo projekto rengimui, nes dalis siūlomo suformuoti žemės sklypo pateko į valstybinės reikšmės miškų plotus. Užbaigti rengiamą Pertvarkymo projektą, kol nepakeistos Sklypo ribos, negalima. Sklypo patikėtinis yra NŽT, todėl VMU neturi teisinio pagrindo inicijuoti Sklypo ribų keitimo.

[...]

AM nuomone, vadovaujantis [...] Vyriausybės 2006 m. gegužės 17 d. nutarimu Nr. 454 „Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms“ NŽT perdavus patikėjimo teise valdomo Sklypo valdymą patikėjimo teise VMU, VMU galėtų inicijuoti Sklypo ribų keitimą [...].“

16. VMU **2021 m. lapkričio 16 d.** raštu Nr. S(E)-21-1365 tuometį Seimo kontrolierių informavo:

„Sklypo suformavimą, kadastro duomenų nustatymą ir keitimą vykdė Korporacija „A“. Atsižvelgiant į išdėstyta, bei į tai, jog Sklypas patikėjimo teise yra perduotas valdyti NŽT, šis klausimas nepriskirtinas VMU kompetencijai.

[...] NTK duomenų pakeitimo funkcija nepriskirtina VMU kompetencijai.

[...] 2021 m. birželio 25 d. gautas NŽT 2021 m. birželio 23 d. raštas „Dėl miškų ūkio paskirties Sklypo“ (toliau – NŽT raštas). Šio NŽT rašto nagrinėjimas buvo pavestas Miškininkystės skyriaus vadovui [...] Nagrinėjant NŽT raštą nustatyta, kad sprendžiant problemą VMU Nemenčinės regioninis padalinys turėtų kreiptis į Korporaciją „A“ dėl pakartotino kadastro duomenų bylos pateikimo NŽT.

Taigi, 2021 m. birželio 29 d. Miškotvarkos skyriaus specialistai pateikė VMU Nemenčinės regioninio padalinio vadovei V. A. siūlymą kreiptis į Korporaciją „A“ dėl sklypo kadastrinių duomenų bylos patikslinimo.

VMU Nemenčinės regioninio padalinio specialistai 2021 m. birželio 29 d. elektroniniu paštu kreipėsi į Korporaciją „A“ darbuotojus dėl Sklypo kadastrinių duomenų bylos pakeitimo, o 2021 m. liepos 9 d. Korporacijai „A“ išsiuntė raštą Nr. S(E)-21-61-391 „Dėl miškų ūkio paskirties žemės sklypo kadastro duomenų bylos taisymo“, kuriame VMU pakartotinai prašo ištaisyti Sklypo kadastro duomenų bylą, kaip nurodyta NŽT rašte.

[...] Sklypas nėra perduotas VMU valdyti patikėjimo teise. Kaip jau minėta šiame rašte, Sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, patikėtinis – NŽT. NTK įstatymo 13 str. nustatyta, kad prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į NTK ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo. Konkrečiu atveju NŽT, kaip Sklypo patikėtinis, turi teisę inicijuoti patikėjimo teise valdomo Sklypo kadastro duomenų keitimą arba Sklypo padalinimo ir pertvarkymo projekto rengimo darbus. [...].“

17. Savivaldybės administracija Seimo kontrolierę **2021 m. rugsėjo 21 d.** raštu Nr. A51-88945/21(2.14.2.12E-ŽEM) informavo:

„[...] Pertvarkymo projekto rengimo reikalavimai buvo išduoti:

1. Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcijos 2018 m. rugpjūčio 7 d. Nr. 42-8.
2. Savivaldybės administracijos Miesto plėtros direktoriaus pavaduotojos 2018 m. rugsėjo 13 d. Nr. A648-381/18(2.14.2.12-MP8).

Projektas laikomas suderintu, kai yra atsakymas, kad Pertvarkymo projektas suderintas, taip pat jei per Pertvarkymo projektų rengimo taisyklių 63 punkte nustatytą terminą nebuvo gautas motyvuotas atsisakymas derinti Pertvarkymo projektą. UAB „B“ direktorius 2019 m. sausio 25 d. pateikė prašymą suderinti žemės sklypo Pertvarkymo projektą <...>. 2019 m. vasario 12 d. buvo parengtas derinančios institucijos (Savivaldybės administracijos) atsakymas su

pritarimu parengtam Pertvarkymo projektui (duomenų apie šalia <...> įregistruotą Sklypą (NTR įregistruoto turto sudarymo data 2018 m. lapkričio 26 d.) Savivaldybės administracijos MPD neturėjo, o Pertvarkymo projekto sprendinių brėžinys <...> buvo parengtas 2018 m. lapkričio 15 d.) ir kreiptasi į NŽT Skyrių, Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkciją ir Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos dėl Pertvarkymo projekto derinimo. 2019 m. kovo 5 d. Nr. 39-6 Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija pritarė rengiamam projektui. Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos per nustatytą terminą nepateikė atsakymo dėl Pertvarkymo projekto, todėl laikoma, kad Pertvarkymo projektui pritarė. NŽT Skyrius atsisakė derinti Pertvarkymo projektą, nes suprojektuoto 1 350 kv. m ploto žemės sklypo riba kerta greta esančio suformuoto ir NTK įregistruoto Sklypo ribą.“

18. Savivaldybės administracijos **2022 m. kovo 31 d.** rašte Nr. A51-41248/22(3.3.15.4E-AD24) Seimo kontrolierei rašoma:

„[...] Nagrinėjamu atveju Savivaldybės administracija per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą (toliau – ŽPDRIS) 2018 m. liepos 31 d. dėl Reikalavimų išdavimo kreipėsi į NŽT Skyrių ir Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkciją (kadangi formuojamas valstybinės žemės sklypas patenka į Verkių regioninio parko ribas).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tuo metu, kai buvo kreiptasi į NŽT Skyrių su prašymu išduoti Pertvarkymo projekto rengimo Reikalavimus, NŽT Skyrius jau turėjo informaciją apie parengtą Sklypo kadastro duomenų bylą. Pagal NŽT viešai skelbiamus duomenis (<https://www.registrucentras.lt/geo2/zurnalas>) parengta Sklypo kadastro duomenų byla NŽT Skyriui tikrinti pateikta 2018 m. liepos 17 d. (NŽT DVS Nr. 1116399). Tai reiškia, kad NŽT Skyrius, per ŽPDRIS gavęs Savivaldybės administracijos prašymą išduoti Pertvarkymo projekto rengimo Reikalavimus, turėjo visas galimybes įvertinti ŽPDRIS esančius dokumentus, NŽT Skyriuje turimą informaciją ir motyvuotai atsisakyti išduoti Reikalavimus. Tačiau per Pertvarkymo projektų rengimo taisyklių 25 punkte nustatytą terminą (5 darbo dienas) Reikalavimų nepateikė, taip pat nepateikė ir motyvuoto atsakymo išduoti Reikalavimus. Taigi, vertinant Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės) 26 punkto nuostatas, kad, jeigu Reikalavimai per Taisyklių 25 punkte nustatytą terminą nebuvo pateikti ir nepateikiamas motyvuotas atsakymas apie reikalavimų nepateikimo priežastis, organizatorius turi teisę pradėti rengti Pertvarkymo projektą, ir tai yra laikoma, kad NŽT Skyrius reikalavimus išdavė.

Pažymėtina ir tai, kad tik dėl NŽT Skyriaus informacijos nepateikimo apie parengtą Sklypo kadastro duomenų bylą Pertvarkymo projekto rengimo organizatorius negalėjo imtis veiksmų dėl Pertvarkymo projekto rengimo procedūrų stabdymo, t. y. Savivaldybės administracija, neturėdama informacijos apie tai, kad yra parengta Sklypo kadastro duomenų byla, kurioje nustatytos žemės sklypo ribos neatitinka VMT atliktų pakeitimų ir turi įtakos rengiamo Pertvarkymo projekto sprendiniams, negalėjo ir neturėjo teisinio pagrindo neišduoti Pertvarkymo projekto rengimo Reikalavimų (organizatoriaus Projekto rengimo Reikalavimai išduoti 2018 m. rugsėjo 13 d.) ar stabdyti Pertvarkymo projekto rengimo procedūrų bei imtis veiksmų, kad duomenys, turintys įtakos Pertvarkymo projekto sprendiniams, būtų patikslinti ar pakeisti. Tai lėmė, kad Pertvarkymo projekto rengimo Reikalavimai buvo išduoti ir parengtas Pertvarkymo projekto sprendinys organizatoriaus buvo suderintas bei Pertvarkymo projektų rengimo taisyklių 63 punkte nustatyta tvarka pateiktas derinti institucijoms, išdavusioms Projekto rengimo Reikalavimus.

Atkreipiame dėmesį, kad VMT direktorius, atsižvelgdamas į patikslintus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis, 2019 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 105-19-V „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartale esančių valstybinės reikšmės miškų plotų patikslinimo“ nurodė patikslinti Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartalo, priskirto valstybinės reikšmės plotams, grafines ribas pagal pridėdamą schemą, išbraukiant iš valstybinės reikšmės miškų plotų 0,033 ha plotą, kuris neatitinka Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 2 straipsnyje nustatytų miškui ir miško žemei keliamų reikalavimų.

Pažymėtina ir tai, kad 2019 m. buvo parengta nauja žemės sklypo kadastro duomenų byla, kuri buvo suderinta su VMT ir kuri buvo pateikta NŽT Skyriui derinti bei sprendimui pakeisti nustatytus žemės sklypo kadastro duomenis.

NŽT Skyrius pateiktos bylos nederino, motyvuodamas, kad parengta žemės sklypo kadastro duomenų byla nesuderinta su institucija, atsakinga už saugomas teritorijas ir nurodyta neteisinga ženklinimo data (2019 m. rugsėjo 11 d. žemės sklypo kadastro duomenų bylos tikrinimo aktas Nr. 49KAM-72317). Taip pat nederino ir pakartotinai derinti pateiktos bylos, motyvuodamas tuo, kad „matavimais suformuotos Žemės sklypo ribos neatitinka patvirtintų valstybinės reikšmės miško ribų“ (2019 m. gruodžio 6 d. žemės sklypo kadastro duomenų bylos tikrinimo aktas Nr. 49KAM-109270). Taigi, darytina išvada, kad NŽT Skyrius neatsižvelgė į aplinkybes, kad VMT 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu Nr. S-1712-03 „Dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo“ buvo patikslinti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenys, ir kad VMT direktoriaus 2019 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 105-19-V „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartale esančių valstybinės reikšmės miškų plotų patikslinimo“ pagrindu buvo pavesta patikslinti Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartalo, priskirto valstybinės reikšmės plotams, grafines ribas pagal pridėdamą schemą, išbraukiant iš valstybinės reikšmės miškų plotų 0,033 ha plotą, kuris neatitinka Miškų įstatymo 2 straipsnyje nustatytų miškui ir miško žemei keliamų reikalavimų, ir kad naujai parengta kadastro duomenų byla suderinta su institucija, atsakinga už valstybės miškų kadastro duomenis.

Informuojame, kad Savivaldybės administracija artimiausiu metu organizuos tarpinstitucinį pasitarimą su NŽT dėl klausimų, susijusių su valstybinės reikšmės miškų kadastrinių matavimų atlikimu bei jų metu atliktų klaidų taisymo galimybių sprendimo būdų. [...].“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

19. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos protokolo Nr. 1, iš dalies pakeisto protokolu Nr. 11 nuostatos:

„Šio Protokolo signatarių, Europos Tarybos narių, vyriausybės, pasiryžusios imtis priemonių, kad bendromis pastangomis užtikrintų tam tikras teises ir laisves, ne tik tas, kurios jau yra įtrauktos į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija), pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje, I skyrių,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis. Nuosavybės apsauga.

„Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę netrukdomas naudotis savo nuosavybe. Iš nieko negali būti atimta jo nuosavybė, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra būtina visuomenės interesams ir tik įstatymo nustatytais sąlygomis bei vadovaujantis bendraisiais tarptautinės teisės principais. [...].“

20. Lietuvos Respublikos Konstitucijos

5 straipsnis

„Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

21. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo:

- 1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„1. Šis įstatymas nustato teisėkūros principus, teisėkūros stadijas, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų teisėkūroje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas“;

- 3 straipsnis. Teisėkūros principai

„1. Teisėkūros principai išreiškia tam tikrus imperatyvius reikalavimus, keliamus teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą.

2. Teisėkūroje vadovaujamosi šiais principais:

[...]

5) *efektyvumo*, reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, turi būti skelbiami ir įvertinami dėl teisinio reguliavimo gauti pasiūlymai, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus;

6) *aiškumo*, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, **tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas**;

7) *sistemiškumo*, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliojūt kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.“

22. **Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo** nuostatos, galiojusios Pareiškėjos 2021 m. balandžio 19 d. ir 2021 m. gegužės 25 d. kreipimūsi NŽT gavimo metu:

- 1 straipsnis. *Įstatymo paskirtis ir taikymas*

„1. Šis įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. [...]“;

- 2 straipsnis. *Pagrindinės šio įstatymo sąvokos*

„2. *Administracinė procedūra* – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.

[...]

10. *Prašymas* – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.

[...]

12. *Skundas* – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

[...]

18. *Viešasis administravimas* – teisės aktais reglamentuota viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas“;

- 3 straipsnis. *Viešojo administravimo principai*

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

[...]

3) *efektyvumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja kuo mažesnėmis sąnaudomis ir siekia geriausio rezultato;

4) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

5) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar

skundo turinį;

[...]

9) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

[...]

11) *skaidrumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; [...];

- *10 straipsnis. Administracinių sprendimų priėmimas*

„1. Administracinius sprendimus priimti turi teisę tik viešojo administravimo subjektai, turintys šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus įgaliojimus“;

- *11 straipsnis. Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas*

„1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

[...]

4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis. [...];

- *23 straipsnis. Administracinės procedūros pradžia*

„1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatyta specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

2. Draudžiama persiūsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatyta specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo administracijos padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami. [...].“

23. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo:

- *3 straipsnis. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai*

„1. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai yra šie:

[...]

2) *atvirumas*. Valstybės tarnautojas turi būti atviras kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, bendradarbiavimui, naujovėms;

[...]

10) *pagarba žmogui ir valstybei*. Valstybės tarnautojas privalo gerbti žmogų ir pagrindines jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir vykdyti teismų sprendimus;

[...]

2. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas, vadovaudamasis šiame įstatyme įtvirtintais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais yra atsakingas už tarnybinės etikos politikos formavimą valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemoje ir kontroliuoja, kaip tarnybinės etikos politika įgyvendinama.“

24. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo:

7 straipsnis. Valstybinės žemės valdymas, naudojimas ir disponavimas ja patikėjimo teise

„1. Valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai) yra:

1) NŽT – visos Lietuvos Respublikos valstybinės žemės, išskyrus žemę, kuri šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams;

[...]

6. Valstybinės žemės sklypo, perduodamo patikėjimo teise šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytiems subjektams, perdavimo–priėmimo aktą pasirašo NŽT vadovas arba jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas, kai žemės sklypas šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoms reikmėms perduodamas savivaldybei, ar Vyriausybės įgaliotas asmuo, kai žemės sklypas perduodamas šio straipsnio 3 dalyje nurodytiems subjektams arba šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytoms reikmėms perduodamas savivaldybei. [...].“

25. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo:

- 5 straipsnis. *Miškų valstybinis valdymas ir Miškų įstatymo vykdymo priežiūra*

„3. Valstybinė miškų tarnyba – įstaiga prie Aplinkos ministerijos, skirta valstybės politikai aplinkos ministrui pavestose gamtos išteklių dalies – miškų – valdymo srityje įgyvendinti. VMT atlieka šias pagrindines funkcijas:

1) atlieka valstybinę miškų inventorizaciją atrankos metodu ir miškų apskaitą, rengia ir skelbia oficialią miškų statistiką;

2) rengia valstybinės reikšmės miškų plotų schemų projektus ir miškų priskyrimo miškų grupėms planus; [...].“

- 13 straipsnis. *Valstybinė miškų inventorizacija, miškų apskaita ir miškų kadastras*

„6. Remiantis valstybinės miškų inventorizacijos duomenimis, tvarkoma miškų apskaita ir sudaromas Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastras. [...] Jo turinį ir sudarymo tvarką nustato Vyriausybė. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastru registruoti duomenys apie miškus ir miško žemę šio kadastro tvarkytojo teikimu įrašomi į NTR Nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. [...].“

26. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo

4 straipsnis. *Nekilnojamojo turto registro duomenų teisinis statusas*

„Visi NTR esantys duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka.“

27. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo:

- 1 straipsnis. *Įstatymo paskirtis*

„Šis Įstatymas reglamentuoja nekilnojamųjų daiktų, registruojamų NTR, kadastro duomenų nustatymą, jų įrašymą į NTK, NTK statusą, šio NTK steigimą, tvarkymą, reorganizavimą ir likvidavimą ir matininkų veiklos sąlygas, jų teises, pareigas ir atsakomybę“;

- 2 straipsnis. *Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos*

„5. *Nekilnojamojo daikto kadastro duomenys* – duomenys, apibūdinantys nekilnojamojo daikto buvimo vietą, gamtines ir ūkines žemės savybes, geometrinius statinių parametrus ir nekilnojamųjų daiktų naudojimo sąlygas.

6. *Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla* – nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymo metu parengtų planų, užpildytų kadastro formų ir kitų dokumentų apie nekilnojamąjį daiktą rinkinys.

7. *Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymas* – nekilnojamojo daikto kadastriniai matavimai ar kiti teisės aktų nustatyti veiksmai, dokumentų, kurių reikia naujo nekilnojamojo daikto kadastro duomenims įrašyti į NTK ar jau įrašytiems duomenims pakeisti, ir nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos parengimas ar jau sudarytos bylos papildymas.

[...]

9. *Nekilnojamojo turto kadastras* – susistemintas ir metodiškai sutvarkytas nekilnojamųjų daiktų grafinių ir atributinių duomenų rinkinys (valstybinėje koordinačių sistemoje), saugomas kompiuterių laikmenose. Juo galima naudotis elektroniniu ar kitu būdu. [...].“

- 9 straipsnis. *Nekilnojamojo turto kadastrė įrašytų duomenų pakeitimai*

„2. NTK įrašyti žemės sklypų kadastro duomenys turi būti keičiami, jei žemės sklype buvo [...] atlikti kiti veiksmai, pakeitę kadastro duomenis, [...].

3. NTK įrašytų duomenų pakeitimo tvarką ir reikalavimus bei leistinus kadastro duomenų neatitikimų dydžius dėl skirtingo tikslumo kadastrinių matavimų nustato NTK nuostatai.

4. NTK įrašyti duomenys keičiami valstybės valdžios ar valdymo institucijų teikimu NTK nuostatų nustatyta tvarka [...]“;

- 13 straipsnis. *Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų įrašymas į nekilnojamojo turto kadastrą ir jų pakeitimas*

„1. Nekilnojamojo daikto kadastro duomenys įrašomi į NTK ir pakeičiami Kadastro nuostatų nustatyta tvarka.

2. Prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į NTK ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo, išskyrus šio Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 9 straipsnyje nustatytus atvejus, kai NTK įrašyti duomenys Kadastro nuostatuose nustatyta tvarka keičiami atitinkamai šioje dalyje nurodytuose straipsniuose nustatytų institucijų teikimu ar asmenų prašymu. [...]

3. Prašymai įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į NTK ar juos pakeisti pateikiami ir nagrinėjami Kadastro nuostatų nustatyta tvarka.“

28. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro nuostatai, patvirtinti Vyriausybės 2003 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1255:

„1. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro nuostatais (toliau – Nuostatai) reglamentuojama Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro (toliau – kadastras) paskirtis, objektai, kadastro valdytojas ir kadastro tvarkytojas, jų funkcijos, teisės ir pareigos, kadastro duomenų, kadastro informacijos, kadastrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų tvarkymas, kadastro sąveika su kitais valstybės registrais, kadastrais, valstybės informacinėmis sistemomis (toliau – valstybės registrai), kadastro duomenų ir informacijos sauga, kadastro duomenų ir informacijos pakartotinio naudojimo sąlygos ir tvarka, kadastro finansavimas, reorganizavimas ir likvidavimas.

2. Kadastro paskirtis – registruoti Nuostatų 12 punkte nurodytus kadastro objektus, tvarkyti kadastro duomenis, kadastro informaciją, kadastrui pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas ir kadastro duomenis, kadastro informaciją, kadastrui pateiktų dokumentų kopijas teikti miško valdytojams, kitiems suinteresuotiems fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau kartu – kadastro duomenų gavėjai), valstybės registrams, nurodytiems Nuostatų 42 punkte (toliau – susiję valstybės registrai).

[...]

7. Kadastro valdytojas yra AM.

[...]

9. Kadastro tvarkytojas yra VMT.

10. Kadastro tvarkytojas atlieka Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nustatytas funkcijas, turi teises ir atlieka pareigas, nustatytas šio straipsnio 5 ir 6 dalyse.

11. Be Nuostatų 10 punkte nurodytų teisių, kadastro tvarkytojas turi teisę teikti kadastro valdytojui pasiūlymus dėl kadastro veiklos tobulinimo. Kadastro tvarkytojas pagal kompetenciją:

[...]

11.2. užtikrina tinkamą kadastro veikimą, sąveiką su susijusiais valstybės registrais;

[...]

12. Kadastro objektas – miško žemės taksacinis sklypas. Kadastro objektų visuma sudaro visos šalies miško žemės plotą.

[...]

26. Kadastro tvarkytojas, gavęs iš kadastro duomenų teikėjų duomenis, kadastro tvarkytojo nustatyta tvarka patikrina, ar kadastro objektui registruoti, išregistruoti ar kadastro duomenims pakeisti pateikti duomenys, informacija, dokumentai ir (arba) jų kopijos teikiami kadastro tvarkytojo nustatyta tvarka. Jeigu tikrinant nustatoma, kad kadastrui teikiami duomenys klaidingi, netikslūs, neišsamūs, kadastro tvarkytojas privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo apie tai informuoti kadastro duomenų teikėją, pareikalauti ištaisyti trūkumus ir pateikti teisingus, tikslius, išsamius duomenis. Gavęs tokį prašymą, duomenų teikėjas privalo pateikti patikslintus duomenis arba motyvuotą atsisakymą juos tikslinti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

[...]

28. Iš kadastro duomenų teikėjų gaunami duomenys į kadastro duomenų bazę įrašomi kadastro tvarkytojo nustatyta tvarka per 20 darbo dienų nuo jų gavimo, išskyrus atvejus, numatytus Nuostatų 29 punkte, o privačios ne miško žemės plotų, apaugusių medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius ne mažesnis kaip 20 metų, inventorizacijos duomenys, – per 6 mėnesius nuo jų gavimo.

[...]

33. Kadastro duomenys keičiami:

[...]

33.3. atlikus sklypinę miškų inventorizaciją ar patikslinus jos duomenis ir nustačius, kad pasikeitė kadastro objekto duomenys;

[...]

34. Pasikeitę kadastro duomenys į duomenų bazę įrašomi Nuostatų 26–29 punktuose nustatyta tvarka.

[...]

36. Nustačius, kad kadastro duomenys klaidingi, netikslūs ar neišsamūs (toliau – netikslūs), kadastro duomenys taisomi kadastro tvarkytojo iniciatyva arba gavus kadastro duomenų gavėjo ar susijusio valstybės registro tvarkytojo prašymą ir jį pagrindžiančius dokumentus.

[...]

42. Susiję valstybės registrai ir iš jų gaunami duomenys:

[...]

45. Kadastro tvarkytojas, nustatęs, kad kadastrė nurodytas miško žemės plotas skiriasi nuo nurodyto Nekilnojamojo turto kadastrė, Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojui praneša apie miško žemės naudmenų pokyčius. Pranešimas Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojui teikiamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kadastro duomenų, lėmusių miško žemės ploto pasikeitimą, įrašymo į kadastrą. Pranešimų forma, teikimo ir kitos sąlygos nustatomos kadastro tvarkytojo ir Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo sutartyse.

46. Kadastro ir susijusių valstybės registrų sąveika reglamentuojama, sąveikos būdu gaunamų duomenų perdavimo terminai, terminai sąveikos būdu gautiems duomenims registre pakeisti nustatomi kadastro duomenų teikimo sutartyse, kadastro tvarkytojo sudarytose su susijusių valstybės registrų tvarkytojais. [...].“

29. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534, reikalavimai, galioję 2017 m. gruodžio 1 d. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų tikslinimo (žr. pažymos 10 ir 19 punktus) metu:

„13. Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymo pagrindas yra užsakovo ir vykdytojo sutartis, jeigu kitaip nenumatyta įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

[...]

65. Tais atvejais, kai buvo atliekami žemės sklypo kadastriniai matavimai, pagal šių Nuostatų reikalavimus parengtą nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylą vykdytojas pateikia žemėtvarkos skyriui ar šių Nuostatų 65¹ punkte nustatytu atveju – kadastro tvarkytojui ir apie tai informuoja užsakovą.

Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla tikrinama vadovaujantis NŽT vadovo patvirtintomis taisyklėmis.

[...]

139. Kadastras sudaromas ir funkcionuoja naudojantis šių valstybės registru, kadastrų, informacinių sistemų ir kitų duomenų bazių informacija:

139.1. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro – apie nekilnojamojo turto naudojimo apribojimus ir charakteristikas, susijusius su miškų ūkio paskirties žemės sklypų naudojimu, miško žemės ir medynų vertės nustatymu;

[...]

140. Keitimosi kadastro ir kitų valstybės registru (kadastrų, klasifikatorių) duomenimis tvarka nustatoma registru tvarkytojų sutartyse. [...].“

30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 17 d. nutarimo Nr. 454 „Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms“:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868; 2010, Nr. 72-3616) 6 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 7 straipsnio 3 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161; 2003, Nr. 123-5593) 2 straipsnio 11 ir 14 dalimis, 4 straipsnio 6 dalimi, taip pat siekdama užtikrinti darnų valstybinės reikšmės miškų tvarkymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pavesti:

1.1. valstybės įmonėms miškų urėdijoms – valstybinės reikšmės miškuose, kurių plotai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 97-2451; 2002, Nr. 54-2121) ir paskirstyti pagal AM parengtas schemas (1–42 priedai) ir sąrašą (43 priedas), vykdyti kompleksinę miškų ūkio veiklą – atkurti, prižiūrėti, saugoti miškus, racionaliai naudoti miškų išteklius ir prekiauti mediena bei miško ištekliais;

1.2. NŽT – iki 2012 m. rugsėjo 30 d. suformuoti šio nutarimo 1.1 punkte nurodytus valstybinės reikšmės miškų žemės sklypus, rengiant ar keičiant žemės reformos žemėtvarkos projektus arba kitus specialiuosius ar detaliuosius planus, ir įregistruoti šiuos sklypus NTR valstybės vardu. Valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų formavimas finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų lėšomis. Valstybinės reikšmės miško žemės sklypų įregistravimas NTR valstybės vardu finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų (ne mažiau kaip 50 procentų sumos, reikalingos įregistruoti valstybinės reikšmės miško žemės sklypą) ir valstybės biudžeto lėšomis.

2. Perduoti įregistruotus NTR valstybės vardu valstybinės reikšmės miškų žemės sklypus patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms valstybinėms funkcijoms atlikti.

3. Patvirtinti valstybinės reikšmės miškų (valstybinės miško žemės sklypo (-ų) perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms perdavimo ir priėmimo akto formą (pridedama).

4. Įgalioti NŽT teritorinių padalinių vadovus ir valstybės įmonių miškų urėdijų miškų urėdus pasirašyti valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų, perduodamų patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktus. NŽT teritorinių padalinių vadovai ir valstybės įmonių miškų urėdijų miškų urėdai šiuos perdavimo ir priėmimo aktus turi pasirašyti per 15 darbo dienų nuo valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų įregistravimo NTR valstybės vardu.“

31. Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1369 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatos, galiojusios nuo 2017 m. lapkričio 8 d.:

„1. Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo tvarkos aprašas (toliau vadinama – šis Aprašas) nustato valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo, tikslinimo tvarką ir už tai atsakingas institucijas.

2. Valstybinės reikšmės miškų plotų schemos (toliau vadinama – schemos) yra skirtos valstybinės reikšmės miškų plotams ir jų riboms nustatyti. Schemos rengiamos pagal valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos metu nustatytus faktinius duomenis. Pagal schemas Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina valstybinės reikšmės miškų plotus.

3. Schemų rengimą ir tikslinimą organizuoja Aplinkos ministerija (toliau – rengimo organizatorius), o jų rengimą ir derinimą atlieka Valstybinė miškų tarnyba (toliau – rengėjas). Sprendimas dėl schemos rengimo ar tikslinimo priimamas aplinkos ministro įsakymu. [...]

4. [...] Schemos rengiamos visai savivaldybės teritorijai Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro žemėlapių pagrindu M 1:50000, o miestų teritorijose – ir M 1:10000.

5. Rengiant schemas, valstybinės reikšmės miškų plotams miestų teritorijose priskiriami:

5.1. valstybinių miškų plotai, atitinkantys miško ar miško žemės reikalavimus;

[...]

11. Viešai apsvarsčius schemos projektą ir atsakius į pateiktus prašymus, rengėjas schemos projektą per 20 darbo dienų paskelbia rengėjo interneto svetainėje ir raštu kreipiasi į NŽT, savivaldybės administraciją, valstybės įmones miškų urėdijas ar kitus valstybinių miškų valdytojus (toliau – derinančiosios institucijos), kurių teritoriją apima parengtos schemos projektas, dėl projekto derinimo. Derinančiosios institucijos per 10 darbo dienų nuo prašymo derinti schemos projektą gavimo šį projektą derina arba raštu pateikia nederinimo motyvus. Jeigu derinančiosios institucijos per nurodytą terminą nepateikia pastabų, laikoma, kad jos projektui neprieštarauja. Rengėjas, gavęs motyvuotą atsakymą dėl nederinimo, per 10 darbo dienų patikslina schemos projektą ir pateikia pakartotinai derinti suinteresuotoms institucijoms arba motyvuotai atsisako tikslinti schemos projektą.

[...]

13. Schemos tikslinamos šiais atvejais:

13.1. atlikus valstybinę sklypinę miškų inventorizaciją ar miško žemės sklypų kadastrinius matavimus ir jų metu nustatčius valstybinės reikšmės miškų plotų ir jų ribų pokyčius;

13.2. ištaisius valstybinės sklypinės inventorizacijos klaidas ar nustatčius schemos rengimo klaidas ir nustatyta tvarka patikslinus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis;

[...]

14. Valstybinės reikšmės miškų plotų ir jų ribų tikslinimo pasiūlymus su dokumentais, nurodytais šio Aprašo 16 punkte, rengimo organizatoriui gali teikti:

14.1. rengėjas šio Aprašo 13.1 ir 13.2 papunkčiuose nustatytais atvejais;

[...]

15. Prašymus ištaisyti galiojančiose valstybinės reikšmės miškų plotų schemose pastebėtas valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos ar schemos rengimo klaidas fiziniai ir juridiniai asmenys bei užsienio valstybėse įsteigtos organizacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, bet turinčios civilinį teisnumą pagal tos valstybės įstatymus, teikia rengėjui. Gavęs šiuos prašymus, rengėjas sprendžia klausimą dėl duomenų patikrinimo vietoje tikslingumo, atlieka patikrinimus vietoje, patikslina Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis ir teikia informaciją rengimo organizatoriui apie patikslintus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis.

16. Tikslinant valstybinės reikšmės miškų plotus ir jų ribas (išskyrus šio Aprašo 13.1 ir 13.2 papunkčiuose nustatytus atvejus), pateikiami šie dokumentai:

16.1. siūlomų tikslinti valstybinės reikšmės miškų plotų schemos M 1:10000 ir/ar M 1:50000, parengtos Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro žemėlapių pagrindu;

[...]

16.8. formuojamų žemės sklypų planai su posūkių taškų koordinatėmis valstybinėje koordinačių sistemoje;

[...]

17. Šio Aprašo 16 punkte nurodyti dokumentai dėl valstybinės reikšmės miškų plotų tikslinimo turi būti suderinti su NŽT, savivaldybių administracijomis, valstybės įmonėmis miškų urėdijomis ar kitais valstybinių miškų valdytojais. Dokumentų teikėjai, nurodyti šio Aprašo 14 punkte, yra atsakingi už dokumentų parengimą, suderinimą ir pateikimą. [...].“

32. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875,

nuostatos, galiojusios Pareiškėjos 2021 m. balandžio 19 d. ir 2021 m. gegužės 25 d. kreipimusi gavimo NŽT metu:

„1. Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja asmenų prašymų nagrinėjimą ir jų aptarnavimą Lietuvos Respublikos viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose (toliau – institucijos).

[...]

3. Pagal Taisyklių IV skyriaus nuostatas taip pat priimami asmenų skundai ir pranešimai dėl pažeistų jų teisių ar teisėtų interesų, išsiunčiami administracinės procedūros sprendimai.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. *Asmens prašymo nagrinėjimas* – institucijos veikla, apimanti asmens prašymo priėmimą, įregistravimą, esmės nustatymą ir atsakymo asmeniui parengimą.

4.2. *Atsakymas* – atsižvelgiant į prašymo turinį, žodžiu ar raštu asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama administracinė paslauga, įteikiama prašomo administracinio akto kopija, nuorašas ar išrašas, išdėstoma institucijos nuomonė apie asmens kritiką, pasiūlymus ar pageidavimus.

[...]

47. Atsakymai parengiami **atsižvelgiant į prašymo turinį:**

[...]

47.3. *į prašymą priimti administracinį sprendimą* – įsakymą, potvarkį ar nustatyta tvarka kitą nustatytos formos dokumentą, kuriame išreikšta institucijos valia, – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...].“

33. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138, reikalavimai:

„7. Svarbiausieji Aplinkos ministerijos veiklos tikslai yra:

[...]

7.9. formuoti Lietuvos Europos Sąjungos politiką miškų ūkio, [...], srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.“

34. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120, reikalavimai:

„8. Žemės ūkio ministerijos veiklos tikslai yra formuoti valstybės politiką [...] žemėtvarkos, geodezijos, kartografijos, nekilnojamojo turto kadastro, [...] srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti šios valstybės politikos įgyvendinimą. [...].“

35. Duomenų teikimo Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrui, jų įrašymo ir keitimo tvarkos aprašo, patvirtinto VMT 2015 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 260-15V, reikalavimai:

„4. Kadastro duomenys tikslinami šiais atvejais:

4.1. atlikus sklypinę miškų inventorizaciją ar jos patikslinimą; [...].“

36. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513, galiojusių 2018 m. birželio 20 d. prašymo rengti Pertvarkymo projektą gavimo Savivaldybės administracijoje (žr. pažymos 7 punktą) metu aktualios nuostatos:

„2. [...] Projektas rengiamas šiais atvejais:

[...]

2.4. kai formuojami žemės sklypai esamiems statiniams eksploatuoti pagal NTK įrašytą jų tiesioginę paskirtį;

[...]

12. Projektų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius (toliau – organizatorius).

[...]

19. Iniciatoriai, nurodyti Taisyklių 13.1–13.10 punktuose, prašymą organizuoti Projekto rengimą pateikia raštu užpildydami Taisyklių 1 priede nurodytą prašymo formą arba užpildydami elektroninę prašymo formą ŽPDRIS:

[...]

19.2. savivaldybės administracijos direktoriui, kai Projektą pageidaujama rengti miesto ar miestelio teritorijoje.

[...]

24. Kai priimamas sprendimas pradėti rengti Projektą, organizatorius, atsižvelgdamas į Projekto tikslus, per ŽPDRIS parengia Projekto rengimo reikalavimus (Taisyklių 3 priedas) (toliau – reikalavimai). Taip pat organizatorius dėl reikalavimų pateikimo per ŽPDRIS kreipiasi į:

24.1. savivaldybės administraciją, kai organizatorius yra NŽT vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas;

24.2. NŽT teritorinį padalinį, kai organizatorius yra savivaldybės administracijos direktorius ir Projekto teritorijoje (ar jos dalyje) yra NŽT patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės;

24.3. kitus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnyje nurodytus valstybinės žemės patikėtinius, jei Projekto teritorijoje (ar jos dalyje) yra jų patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės.

[...]

25. Reikalavimai per ŽPDRIS turi būti pateikti per 5 darbo dienas nuo prašymo juos pateikti (Taisyklių 2 priedas) gavimo dienos. Reikalavimai turi būti konkretūs, tiesiogiai susieti su Projekto teritorija ir Projekto tikslais, vietovės ypatumais ir ribomis, parengti atsižvelgiant į gretimų žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės sklypų naudojimo būdus bei trečiųjų asmenų pagrįstų teisių apsaugą, susijusią su Projekto tikslais. Reikalavimuose išvardijamos konkrečios teisės aktų nuostatos, kuriomis vadovaujantis turi būti rengiamas Projektas. Tuo atveju, kai įstatymais bei kitais teisės aktais nėra reglamentuoti reikalavimus pateikiančių institucijų kompetencijai priskirti klausimai, jie gali būti įrašomi į reikalavimus. Reikalavimuose nurodomi Projektą derinantys asmenys ir institucijos.

26. Jei reikalavimai per Taisyklių 25 punkte nustatytą terminą nebuvo pateikti ir nepateikiamas motyvuotas atsakymas apie reikalavimų nepateikimo priežastis, organizatorius turi teisę pradėti rengti Projektą. Kai pateikiamas teisės aktais pagrįstas atsakymas apie reikalavimų nepateikimo priežastis, Projektas nerengiamas ir apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas ŽPDRIS priemonėmis informuojamas prašymą pateikęs iniciatorius. [...].“

37. Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 522, nuostatos, galiojusios 2018 m. balandžio 3 d. Korporacijos „A“ matininko Sklypo kadastro duomenų bylos parengimo metu:

„10. Nustatant nekilnojamojo daikto kadastro duomenis taip pat naudojami Nuostatų 139 punkte nurodytų valstybės kadastrų, registrų ir informacinių sistemų duomenys. [...].“

38. Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 194, reikalavimai:

„6. Svarbiausieji NŽT uždaviniai yra:

6.1. įgyvendinti valstybės politiką žemės tvarkymo ir administravimo, [...], valstybinės žemės perleidimo, perdavimo naudotis ir kitose [...] nekilnojamojo turto kadastro, apskaitos, [...] srityse;

[...]

6.3. atlikti valstybinės žemės patikėjimo teisės subjekto (patikėtinio) funkcijas;

[...]

7. NŽT, vykdydama jai pavestus uždavinius atlieka šias funkcijas:

[...]

7.27. atlieka žemės sklypų kadastro duomenų patikrą;

[...]

7.30. rengia atsakymus į fizinių bei juridinių asmenų prašymus, skundus bei paklausimus, priskirtus NŽT kompetencijai, ir juos konsultuoja; [...].“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

39. Vyriausybės atstovas Europos Žmogaus Teisių Teisme 2021 m. sausio 19 d. paskelbė informaciją apie Europos Žmogaus Teisių Teismo priimtą sprendimą byloje *Puišys prieš Lietuvą* (58166/18), kuriuo konstatuotas Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau vadinama – Konvencija) pirmojo protokolo 1 straipsnyje įtvirtintos teisės į nuosavybės apsaugą pažeidimas.

Teismas pabrėžė, kad pareiškėjui neturi tekti našta dėl valstybės institucijų padarytų klaidų; ši našta turėtų būti padalinta institucijoms, kurios prisidėjo prie esamos situacijos.

40. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2014 m. gruodžio 2 d. sprendimas byloje *Romankevič v. Lithuania*, peticijos Nr. 25747/07:

„[...] gero valdymo principas paprastai nedraudžia valdžios institucijoms ištaisyti atsitiktinių klaidų, net jei jas lėmė jų pačių nerūpestingumas; tačiau riziką, atsirandančią dėl valstybės institucijos klaidų, privalo prisiimti pati valstybė, ir klaidų negalima taisyti suinteresuotų asmenų sąskaita. [...]“

41. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau vadinama ir – Konstitucinis Teismas) 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. Konstitucinis Teismas 2000 m. birželio 30 d. nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių [...]

[...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...].“

42. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog **teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai** (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d. nutarimai).

Tyrimo išvados

43. Atsižvelgiant į skunde nurodytas ir tyrimo metu paaiškėjusias aplinkybes, išvadas tikslinga pateikti išskiriant šiuos klausimus:

43.1. dėl Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tarnautojų neveikimo sprendžiant klausimus, susijusius su Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos keitimu;

43.2. dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos gavus Pareiškėjos kreipimuisi;

43.3. dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos tarnautojų veiksmų priimant

sprendimą leisti rengti Pertvarkymo projektą;

43.4. dėl teisės į nuosavybę pažeidimo nesprendžiant žemės sklypo, kurio dalis neatitinka miško žemei keliamų reikalavimų, kadastro duomenų pakeitimo klausimo;

43.5. dėl galiojančio teisinio reguliavimo keitimo poreikio.

***Dėl Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tarnautojų neveikimo
sprendžiant klausimus, susijusius su Vilniaus miesto savivaldybės
valstybinės reikšmės miškų plotų schemos keitimu***

44. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus:

44.1. Pareiškėja kreipėsi į Seimo kontrolierius dėl valstybės institucijų neveikimo nesprendžiant miško žemės reikalavimų neatitinkančios teritorijos dokumentų sutvarkymo klausimo. Nepatikslinus Sklypo kadastro duomenų, nėra galimybės suformuoti namų valdos, <...>, Vilniuje, žemės sklypo, nes statinių eksploatacijai formuojamo žemės sklypo ribos kerta NTR įregistruoto Sklypo ribą (žr. pažymos 14 punktą).

44.2. 2017 metais paaiškėjo, kad dalis statinių eksploatacijai faktiškai naudojamos žemės patenka į valstybinės reikšmės miško teritoriją ir į Miškų valstybės kadastrę registruotą miško žemę.

44.3. VMT pateiktais duomenimis, **2017 metais** gavus Savivaldybės administracijos MPD Žemės duomenų skyriaus kreipimąsi dėl galimybės patikslinti valstybinės reikšmės miško ribas (žr. pažymos 5 punktą), **patikrinimo metu nustatytas Vilniaus miesto urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartalo <...> taksacinio žemės sklypo dalies neatitikimą miškui ir miško žemei keliamiems reikalavimams** (žr. pažymos 6 punktą), **2017 m. gruodžio 1 d. buvo patikslinti Miškų valstybės kadastro duomenys** (žr. pažymos 9 ir 18 punktus).

44.4. Nors jau **2017 m. gruodžio 7 d. VMT informavo Savivaldybės administracijos MPD Žemės duomenų skyrių apie planuojamą kreipimąsi į AM dėl Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos patikslinimo** (žr. pažymos 6 punktą), t. y. išbraukiant miško žemės reikalavimų neatitinkančią teritoriją iš valstybinės reikšmės miškų plotų, **tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių šio veiksmo atlikimą iki Sklypo kadastro duomenų bylos suformavimo 2018 m. ir Sklypo kadastro duomenų įregistravimo NTR** (žr. pažymos 18 punktą).

44.5. Ištaisius valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos klaidas ir **patikslinus nustatyta tvarka Miškų valstybės kadastro duomenis, turi būti tikslinamos valstybinės reikšmės miškų plotų schemos**. Šių schemų rengimo, tikslinimo tvarką ir už tai atsakingas institucijas nustato Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo tvarkos aprašas (žr. pažymos 31 punktą). Pagal šias schemas Vyriausybė tvirtina valstybinės reikšmės miškus, nustatydamą jų plotus ir ribas. Schemų rengimą ir tikslinimą organizuoja Aplinkos ministerija, o jų rengimą ir derinimą atlieka VMT. Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų projektus rengia VMT (žr. pažymos 25 punktą).

44.6. Sklypo kadastro duomenų byla VMU 2018 m. spalio 30 d. prašymu buvo galutinai suformuota ir Sklypas 2018 m. lapkričio 5 d. buvo registruotas NTR (žr. pažymos 4.2 punktą), kurio duomenys yra teisingi, kol nenuginčyti nustatyta tvarka (žr. pažymos 26 punktą).

44.7. Dėl VMT teiginio, kad, 2018 m. formuojant Sklypą, nebuvo atsižvelgta į Miškų valstybės kadastro duomenų pokyčius (žr. pažymos 9 punktą), pažymėtina, jog valstybinės reikšmės miškų plotai nustatomi schemose (žr. pažymos 31 punktą), tuo tarpu, kaip jau minėta, **Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų pakeitimas nagrinėjamoje teritorijoje buvo patvirtintas tik 2020 m. gegužės 27 d.** (žr. pažymos 9 ir 13 punktus), t. y. **jau po Sklypo kadastro duomenų bylos suformavimo ir įregistravimo NTR** (žr. pažymos 4.2 punktą).

44.8. Pažymėtina, kad ir 2019 m. VMT parengtame Savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos pakeitimo projekte dėl techninės klaidos nebuvo atsižvelgta į 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu patikslintus Miškų valstybės kadastro duomenis (žr. pažymos 13 punktą).

45. Apibendrinant, darytina išvada, kad dėl VMT tarnautojų neveikimo laiku nebuvo

išspręstas valstybinės reikšmės miškų plotų schemos pakeitimo klausimas (žr. pažymos 44 punktą), **Toks institucijos neveikimas nesuderinamas su viešojo administravimo subjektams jų veikloje privalomais laikytis atsakingo valdymo, teisėtumo ir efektyvumo principais** (žr. pažymos 20, 22 ir 41 punktus). Todėl, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pažymoje nurodytu aspektu pripažintina pagrįsta.**

Dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo NŽT gavus Pareiškėjos kreipimuisis

46. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus:

46.1. Pareiškėja ne kartą kreipėsi į NŽT, prašydama spręsti skunde nurodytą Sklypo kadastro duomenų pakeitimo klausimą iš esmės.

46.2. Pareiškėja **2021 m. balandžio 19 d.** raštu (žr. pažymos 10.1 punktą) kreipėsi į NŽT direktorių dėl NŽT Skyriaus tarnautojų neveikimo nesprenžiant klausimo dėl NTR duomenų neatitikimo Miškų valstybės kadastro duomenims. Pareiškėjos 2021 m. balandžio 19 d. rašte NŽT:

- pažymėta, kad 2018 m. liepos 27 d. Savivaldybės administracija leido rengti Pertvarkymo projektą, kurio dėl NŽT tarnautojų neveikimo nėra galimybės užbaigti;

- nurodyta, kad 2020 m. rugpjūčio 20 d. buvo VMT raštu informuota apie Korporacijos „A“ ir NŽT Skyriaus prievolę imtis veiksmų dėl NTR registruotų Sklypo duomenų pakeitimo;

- atkreiptas dėmesys į tai, kad **dėl neiškių priežasčių NŽT Skyriuje 2018 m. lapkričio 5 d. buvo patvirtinti 2017 metais patikslintų Miškų valstybės kadastro duomenų neatitinkantys Sklypo kadastriniai matavimai;**

- buvo **prašoma įvertinti susiklosčiusią situaciją ir įpareigoti NŽT Skyrių imtis veiksmų, kurie leistų Pareiškėjai baigti Pertvarkymo projektą, arba informuoti NTR tvarkytoją apie neteisingai atliktus Sklypo kadastrinius matavimus.**

46.3. Į Pareiškėjos 2021 m. balandžio 19 d. kreipimąsi (žr. pažymos 10.1 punktą) atsakyta NŽT Skyriaus **2021 m. gegužės 13 d.** raštu (žr. pažymos 10.2 punktą):

- primenant NŽT Skyriaus priimtą neigiamą sprendimą dėl Pertvarkymo projekto derinimo nurodant priežastį (suprojektuoto žemės sklypo riba kerta greta esančio suformuoto Sklypo ribas);

- informuojant apie 2019 metais parengtos Sklypo Bylos nederinimo aplinkybes;

- atkreipiant dėmesį į tai, kad iki šiol nebuvo gautas pakartotinis Korporacijos „A“ prašymas patikrinti minėtą Sklypo Bylą;

- informuojant, kad, tik pateikus Bylą pakartotiniam sprendimui, NŽT Skyrius turėtų galimybę priimti sprendimą dėl Sklypo kadastro duomenų pakeitimo NTK; įregistravus kadastro duomenų pakeitimus NTK, atsirastų galimybė priimti sprendimą dėl Pertvarkymo projekto derinimo / nederinimo;

- išaiškinant priimto sprendimo apskundimo galimybę ir sąlygas.

46.4. Pareiškėja **2021 m. gegužės 25 d.** raštu (žr. pažymos 10.3 punktą) kreipėsi į NŽT dėl vilkinimo atlikti veiksmus:

- atkreipdama dėmesį į VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. rašte NŽT ir Korporacijai „A“ išdėstytą prašymą inicijuoti NTR ir NTK registruotų Sklypo kadastro duomenų pakeitimo klausimo sprendimą;

- primindama VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. rašte NŽT ir Korporacijai „A“ suformuluotą prašymą informuoti VMT ir AM apie problemai spręsti taikytas priemones;

- akcentuodama, kad nuo 2020 m. rugpjūčio 20 d. iki 2021 m. gegužės 25 d. kreipimosi į NŽT jokie veiksmai siekiant išspręsti klausimą iš esmės nebuvo atlikti;

- pažymėdama, kad NŽT Skyriaus 2021 m. gegužės 13 d. rašte apsiribota formaliu atsakymu;

- pabrėždama, kad dėl NŽT tarnautojų neveikimo ji negali baigti pradėto rengti žemės sklypo Pertvarkymo projekto;

- prašydama įpareigoti (pasiūlyti) NŽT imtis veiksmų dėl NTR ir NTK registruotų Sklypo kadastro duomenų pakeitimo;

- prašydama NŽT vadovo įvertinti susiklosčiusią situaciją ir paaiškinti, „ar Lietuvos

Respublikos miškų valstybės kadastro duomenys turi viršenybę prieš NTR registruotus duomenis“.

46.5. Į Pareiškėjos 2021 m. gegužės 25 d. kreipimąsi (žr. pažymos 10.3 punktą) buvo atsakyta NŽT **2021 m. birželio 23 d.** raštu (žr. pažymos 10.5 punktą):

- informuojant, kad į Pareiškėjos 2021 m. balandžio 19 d. prašymą atsakyta 2021 m. gegužės 13 d. raštu;

- primenant, kad Pareiškėjai buvo pranešta, jog, tik Korporacijai „A“ pateikus NŽT Skyriui Bylą pakartotiniam tyrimui, bus priimtas sprendimas dėl Sklypo kadastro duomenų pakeitimo NTR, o įregistravus Sklypo kadastro duomenų pakeitimus NTR atsirastų galimybė spręsti Pertvarkymo projekto derinimo / nederinimo klausimą;

- atkreipiant dėmesį į teisinį reglamentavimą, pagal kurį valstybinės reikšmės miškų ūkio sklypų formavimas finansuojamas valstybės įmonių miškų urėdijų lėšomis, o šių sklypų įregistravimas NTR valstybės vardu – valstybės įmonių miškų urėdijų ir valstybės biudžeto lėšomis, NŽT teritorinis padalinys sprendimą pakeisti nustatytus kadastro duomenis priima suinteresuoto asmens (nagrinėjamu atveju – VMU) prašymu;

- konstatuojant, kad Pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės dėl galimai netinkamo veikimo (neveikimo), sprendžiant Sklypo ribų patikslinimo klausimą, yra nepagrįstos;

- pranešant, kad NŽT raštu kreipėsi į VMU, prašydama inicijuoti patikslintos Sklypo kadastro duomenų bylos pateikimą tikrinti NŽT Skyriui;

- paaiškinant, kad Pertvarkymo projekto derinimo darbai galėtų būti tęsiami tik pakeitus arba nugincijus NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenis;

- išaiškinant priimto sprendimo apskundimo galimybę ir sąlygas.

46.6. Pareiškėjos **2021 m. balandžio 19 d. kreipimasis ir 2021 m. gegužės 25 d. kreipimasis vertintini kaip skundai dėl NŽT Skyriaus tarnautojų netinkamai atliktos kadastrinių matavimų kontrolės funkcijos** (žr. pažymos 22 ir 38 punktus), 2018 m. lapkričio 5 d. patvirtinus Sklypo kadastrinius matavimus, neatitinkančius 2017 metais patikslintų Miškų valstybės kadastro duomenų, **prašant, įvertinus susiklosčiusią situaciją, įpareigoti NŽT Skyrių imtis veiksmų dėl Sklypo kadastro duomenų pakeitimo**, ištaisant institucijos padarytas klaidas.

46.7. Vienas pagrindinių principų, kuriais grindžiama viešojo administravimo subjektų veikla, yra *įstatymo viršenybės principas*, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi būti pagrįsti įstatymų reikalavimais (žr. pažymos 22 punktą). Teisės aktuose kiekvienam viešojo administravimo subjektui yra nustatyta pareiga priimti skundus ir prašymus bei juos nagrinėti **pagal įgaliojimus**. Įstatymų leidėjas **įpareigoja pareiškėjui pateikti prašymo turinį atitinkančią informaciją** (žr. pažymos 32 punktą).

46.8. Nors Pareiškėja 2021 m. balandžio 19 d. kreipėsi į NŽT **dėl NŽT Skyriaus tarnautojų neveikimo**, nesprendžiant NTR duomenų, neatitinkančių Miškų valstybės kadastro duomenų, keitimo klausimų, įvardindama tai kliūtimi baigti pradėtą Pertvarkos projekto rengimą įteisinti esamų statinių eksploatacijai reikalingos žemės naudojimą, **tyrimo metu nebuvo gauta duomenų apie administracinės procedūros inicijavimą**.

Atsakymas pateiktas NŽT Skyriaus 2021 m. gegužės 13 d. raštu (žr. pažymos 10.2 punktą) **nesilaikant įstatymų leidėjo nustatyto draudimo persiusti nagrinėti skundą institucijai, kurios tarnautojų veiksmais (neveikimu) yra skundžiamasi**.

Pagal tuo metu galiojusio Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 2 dalies nuostatas, buvo draudžiama persiusti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo administracijos padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami (žr. pažymos 22 punktą).

46.9. Iš NŽT Skyriaus **2021 m. gegužės 13 d. rašto** (žr. pažymos 10.2 punktą) turinio **neaišku, ar NTR duomenų keitimo inicijavimas yra NŽT kompetencija**.

Įstatymų leidėjas įpareigoja institucijas nagrinėti skundus ir prašymus pagal įgaliojimus (žr. pažymos 22 punktą), o nepriskirtus kompetencijai klausimus per nustatytą terminą perduoti nagrinėti kompetentingoms institucijoms.

Tik gavus pakartotinį Pareiškėjos skundą, NŽT 2021 m. birželio 23 d. raštu Pareiškėja buvo informuota, kad NŽT Skyrius negali imtis veiksmų dėl NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenų patikslinimo, pažymint, kad NŽT kreipėsi į VMU su prašymu inicijuoti patikslintos Sklypo kadastro duomenų bylos pateikimą tikrinti NŽT Skyriui.

46.10. Nors Pareiškėja kėlė klausimą, kaip galėjo būti suderinti Sklypo kadastrinių matavimų duomenys, neatitinkantys 2017 m. gruodžio 1 d. pakeistų miškų kadastro duomenų, atsakymas į šį klausimą nei NŽT Skyriaus 2021 m. gegužės 13 d. raštu (žr. pažymos 10.2 punktą), nei NŽT 2021 m. birželio 23 d. raštu (žr. pažymos 10.5 punktą) nebuvo pateiktas.

Taigi, NŽT raštais Pareiškėjai nebuvo atsakyta dėl NŽT Skyriuje 2018 metais atliktos Sklypo kadastrinių matavimų kontrolės funkcijos tinkamumo, pažeidžiant išsamumo principą.

Išsamumo principas, kuriuo savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo subjektai, reikalauja į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remtasi vertinant prašymo ar skundo turinį (žr. pažymos 22 punktą).

47. Apibendrinant darytina išvada, kad nėra pagrindo teigti, jog NŽT (Skyriuje) gavus Pareiškėjos kreipimusis, rengiant atsakymus į juos, buvo laikytasi tuo metu galiojusių teisės aktų reikalavimų (žr. pažymos 46 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tenka konstatuoti, kad nebuvo užtikrintas įstatymo viršenybės, skaidrumo, atvirumo, efektyvumo, objektyvumo ir atsakingo valdymo principų** (žr. pažymos 20, 22–23 ir 41 punktus) ir **Pareiškėjos teisės į tinkamą viešąjį administravimą** (žr. pažymos 22 punktą) **įgyvendinimas**. Todėl, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.**

Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos tarnautojų veiksmų priimant sprendimą leisti rengti Pertvarkymo projektą

48. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus:

48.1. Pareiškėjos inicijuotas Pertvarkos projektas suformuoti žemės sklypą esamų statinių, <...>, Vilniuje, eksploatacijai nebuvo patvirtintas.

48.2. Dėl galimybės tikslinti valstybinės reikšmės miško ribas, ištaisant sklypinės miškų inventorizacijos metu nustatytas ribas, Savivaldybės administracijos MPD Žemės duomenų skyrius į VMT kreipėsi 2017 metais (žr. pažymos 5 punktą). Gavus atsakymą apie atliktą patikrinimą, kurio metu buvo nustatytas Vilniaus miškų urėdijos Verkių girininkijos <...> kvartalo <...> taksacinio sklypo dalių neatitikimas miškui ir miško žemei keliamiems reikalavimams, ir apie patikslintus Miškų valstybės kadastro duomenis (žr. pažymos 6 punktą), 2018 m. liepos 30 d. buvo priimtas sprendimas dėl Pertvarkymo projekto rengimo (žr. pažymos 8 punktą).

48.3. Pareiškėjos skundo tyrimo metu AM pateikė nuomonę, kad Savivaldybės administracija negalėjo išduoti reikalavimų privataus žemės sklypo Pertvarkymo projekto rengimui, nes dalis siūlomo suformuoti žemės sklypo pateko į valstybinės reikšmės miškų plotus (žr. pažymos 15 punktą).

48.4. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimas reglamentuotas Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklėse (žr. pažymos 36 punktą), pagal kurių nuostatas, priėmus sprendimą pradėti rengti žemės sklypų pertvarkymo projektą, organizatorius per ŽPDRIS parengia pertvarkymo projekto rengimo reikalavimus ir per ŽPDRIS kreipiasi dėl reikalavimų pateikimo į savivaldybės administraciją (kai organizatorius yra NŽT vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas), į NŽT teritorinį padalinį (kai organizatorius yra savivaldybės administracijos direktorius ir pertvarkymo projekto teritorijoje (jos dalyje) yra NŽT patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės) ir į kitus subjektus. Reikalavimams pateikti nustatytas 5 darbo dienų terminas nuo prašymo juos pateikti gavimo dienos. Nepateikus

reikalavimų per 5 darbo dienas nuo prašymo juos pateikti gavimo dienos ir motyvuoto atsakymo apie reikalavimų nepateikimo priežastis, organizatorius turi teisę pradėti rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą.

48.5. Savivaldybės administracija sprendimo leisti rengti Pertvarkymo projektą (žr. pažymos 8 punktą) priėmimą argumentavo tuo, jog **nagrinėjamu atveju, NŽT Skyriui nepateikus Savivaldybės administracijai atsakymo į prašymą išduoti Reikalavimus Pertvarkymo projekto rengimui, buvo laikoma, kad NŽT Skyrius išdavė Reikalavimus** (žr. pažymos 17–18 punktus). Todėl organizatorius turėjo teisę pradėti rengti Pertvarkymo projektą.

48.6. Taigi, AM teiginys dėl negalimumo išduoti Reikalavimus Pertvarkymo projekto rengimui buvo paneigtas – nustatytu terminu nesulaukus NŽT išduotų Reikalavimų Pertvarkymo projekto rengimui nebuvo teisinio pagrindo neleisti rengti Pertvarkymo projekto.

49. **Apibendrinant darytina išvada, kad Savivaldybės administracija neturėjo teisinio pagrindo neišduoti Pertvarkymo projekto rengimo reikalavimų arba stabdyti Pertvarkymo projekto rengimo procedūras, todėl nėra teisinio pagrindo teigti, jog Savivaldybės administracijos tarnautojų veiksmai, leidžiant rengti Pertvarkymo projektą, buvo netinkami** (žr. pažymos 48 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, **X skundo dalis pažymoje nurodytu aspektu atmestina.**

Dėl teisės į nuosavybę pažeidimo nesprenžiant žemės sklypo, kurio dalis neatitinka miško žemei keliamų reikalavimų, kadastro duomenų pakeitimo klausimo

50. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus:

50.1. Pareiškėja kreipėsi į Seimo kontrolierius dėl pažeidžiamos teisės į nuosavybę (neturint galimybės suformuoti statinių eksploatacijai reikalingo namų valdos žemės sklypo), valstybės institucijų tarnautojams nesprenžiant žemės sklypo, kurio dalis neatitinka miško žemei keliamų reikalavimų, kadastro duomenų pakeitimo klausimo. Nepatikslinus Sklypo kadastro duomenų, nėra galimybės suderinti žemės sklypo, <...>, Vilniuje, Pertvarkymo projektą, nes statinių eksploatacijai formuojamo žemės sklypo ribos kerta NTR įregistruoto Sklypo ribą (žr. pažymos 14 punktą).

Dėl VMT tarnautojų neveikimo sprendžiant klausimus, susijusius su Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos keitimu (žr. pažymos 44–45 punktus), dėl Savivaldybės administracijos tarnautojų veiksmų priimant sprendimą leisti rengti Pertvarkymo projektą (žr. pažymos 48–49 punktus) bei galiojančio teisinio reguliavimo keitimo poreikio (žr. pažymos 53–56 punktus) Seimo kontrolierės pasisako atskirose šios pažymos išvadų dalyse.

50.2. Pareiškėjos skunde nurodyto patikėjimo teise NŽT valdomo Sklypo duomenys NTR ir NTK registruoti 2018 m. lapkričio 28 d. (žr. pažymos 4.2 punktą).

Visi NTR esantys duomenys, kol nenuginčyti, laikomi teisingais (žr. pažymos 26 punktą).

50.3. VMT gavus AM 2020 m. liepos 22 d. raštą su Pareiškėjos prašymu patikslinti valstybinės reikšmės miškų schemą ir Sklypo ribas, 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštu buvo kreiptasi į NŽT Skyrių ir Korporaciją „A“ (žr. pažymos 9 punktą), informuojant apie, Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 patikslintus Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotus (įskaitant ir Sklype), prašant inicijuoti Sklypo kadastro duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimą, bei apie taikytas priemones informuoti VMT, AM ir Pareiškėją.

50.4. **NŽT Skyrius nepateikė atsakymo į VMT 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštą** (žr. pažymos 12 punktą). Taigi, **NŽT Skyrius laiku nesureagavo į VMT raštą ir nepateikė institucijos oficialios pozicijos nurodytu klausimu.**

50.5. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad **išsamios, argumentuotos, teisės aktų nuostatomis pagrįstos informacijos nesuteikimas laiku sudaro sąlygas abejoti institucijų veiklos skaidrumu, teisėtumu** (žr. pažymos 22 punktą).

Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs *atsakingo valdymo* principą (žr. pažymos 41 punktą), kuris yra įtvirtintas Konstitucijoje (žr. pažymos 20 punktą), numatant, jog valdžios įstaigos

tarnauja žmonėms.

Viešojo administravimo subjektų veikla grindžiama *įstatymo viršenybės, objektyvumo, bendradarbiavimo* ir kitais Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytais principais (žr. pažymos 22 punktą). Viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo paisyti *išsamumo principo*, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo turinį.

Be to, įstatymų leidėjas įpareigoja valstybės tarnautojus būti *atvirais dialogui, bendradarbiavimui*, gerbti žmogaus teises ir laisves, laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų (žr. pažymos 23 punktą).

50.6. Nagrinėjamoje situacijoje analizuotini klausimai susiję su skirtingas sritis reglamentuojančių teisės aktų nuostatų taikymu: valstybinės reikšmės miškų plotų nustatymu; žemės sklypų kadastro duomenų nustatymu, kadastrinių matavimų kontrolės funkcijos įgyvendinimu; patikėjimo teise NŽT valdomos valstybinės žemės sklypo, kurio dalis nebeatitinka miško žemei keliamų reikalavimų, kadastro duomenų keitimo inicijavimu ir finansavimu; žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimu. Valstybės institucijų ir Korporacijos „A“ pozicijos Pareiškėjos skunde nurodytu Sklypo kadastro duomenų keitimo klausimu yra skirtingos:

50.6.1. *VMT laikosi pozicijos*, kad, Korporacijai „A“ rengiant Sklypo kadastro duomenų bylą, nebuvo atsižvelgta į **2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu pakeistus Miškų valstybės kadastro duomenis** (žr. pažymos 13 punktą). Todėl Sklypo teritorijai buvo priskirti plotai, neatitinkantys miškui ir miškų ūkio žemei keliamų reikalavimų. Laikydamosi pozicijos, kad NŽT, kaip Sklypo patikėtinis, galėtų inicijuoti patikėjimo teise valdomo Sklypo kadastro duomenų keitimą, VMT **2020 m. rugpjūčio 20 d.** kreipėsi į NŽT Skyrių ir Korporaciją „A“ dėl Sklypo duomenų, registruotų NTR ir NTK, pakeitimo;

50.6.2. *NŽT laikosi pozicijos*, kad **NŽT Skyrius priimti sprendimą dėl NTR ir NTK įregistruoto Sklypo kadastro duomenų pakeitimo ir kreiptis į RC dėl tų pakeistų duomenų įrašymo į NTR ir NTK galėtų tik gavęs suinteresuoto asmens (VMU) lėšomis finansuotą Sklypo kadastro duomenų patikslinimo bylą ir prašymą pakeisti Sklypo kadastro duomenis**; nenustačius aplinkybių, trukdančių suderinti šioje byloje komplektuojamą Sklypo planą, šis planas būtų suderintas.

NŽT pateikė ir alternatyvų problemos nagrinėjamoje situacijoje sprendimo būdą (jei VMU nesutiktų inicijuoti ir finansuoti nurodytų darbų): VMU prašymu NŽT galėtų išformuoti ir iš NTR ir NTK išregistruoti miško žemės sklypą. Tokiu atveju, išformavus ir iš NTR ir NTK išregistravus miško žemės sklypą, galėtų būti tęsiamas Pertvarkos projekto derinimas ir atliekami kiti veiksmai siekiant suformuoti naują valstybinį žemės sklypą, <...., Vilniuje. Išformavus ir iš NTR ir NTK išregistravus Sklypą, VMU iš naujo tektų inicijuoti ir savo lėšomis apmokėti miško žemės sklypo suformavimą, kaip tai numatyta Nutarime-1;

50.6.3. *VMU laikosi pozicijos*, kad **teisę inicijuoti patikėjimo teise valdomo Sklypo kadastro duomenų keitimą arba žemės sklypo padalinimo ir pertvarkymo projekto rengimo darbus turi Sklypo patikėtinis – NŽT** (žr. pažymos 16 punktus). Sklypas nėra perduotas VMU valdyti patikėjimo teise.

Kartu VMU informavo apie VMU Nemenčinės regioninio padalinio specialistų kreipimąsi į Korporacijos „A“ darbuotojus (dėl Sklypo kadastro duomenų bylos pakeitimo) 2021 m. birželio 29 d. elektroniniu paštu ir 2021 m. liepos 9 d. raštu (žr. pažymos 11 ir 16 punktus), pakartotinai prašant ištaisyti Sklypo kadastro duomenų bylą;

50.6.4. *Korporacija „A“ laikosi pozicijos*, kad 2018 m. balandžio 12 d. parengta valstybinės reikšmės miško Sklypo kadastrinių matavimų byla buvo tinkamai sukomplektuota ir nuosavybės teise į Sklypą NTR įregistruota 2018 m. lapkričio 28 d. Todėl Sklypo kadastro duomenų tikslinimas **pagal šiuo metu galiojančius teritorijų planavimo dokumentus būtų galimas tik sudarius kadastrinių matavimų paslaugų teikimo sutartį, numačius terminus bei atlygį** (žr. pažymos 14 punktą). Po Sklypo įregistravimo NTK ir NTR Korporacija „A“ jokių sutartinių įsipareigojimų pertvarkyti ar kitaip tikslinti Sklypo ribas neturėjo.

50.7. Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymas yra nekilnojamojo daikto kadastriniai matavimai ar kiti teisės aktų nustatyti veiksmai, dokumentų, kurių reikia naujo nekilnojamojo daikto kadastro duomenims įrašyti į NTK ar jau įrašytiems duomenims pakeisti, ir nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos parengimas ar jau sudarytos bylos papildymas (žr. pažymos 27 punktą).

Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų nustatymo pagrindas yra užsakovo (nekilnojamojo daikto savininkas ar naudotojas arba jų įgalioti asmenys) ir vykdytojo, t. y. nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenis nustatančių asmenų, nurodytų NTK įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje, sutartis, jeigu kitaip nenumatyta įstatymuose ir kituose teisės aktuose (žr. pažymos 29 punktą).

Miškų valstybės kadastrė registruoti duomenys apie miškus ir miško žemę šio kadastro tvarkytojo teikimu įrašomi į NTR Nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (žr. pažymos 25 punktą). Miškų valstybės kadastro tvarkytojas yra VMT (žr. pažymos 28 punktą).

51. Apibendrinant darytinis išvados:

- nors, VMT duomenimis, 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu Nr. S-1712-03 buvo patikslinti Miškų valstybės kadastro duomenys, tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių nagrinėjamoje teritorijoje pakeistų Miškų valstybės kadastro duomenų teikimą įrašyti į NTR, atitinkamų pakeitimų Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemoje atlikimą iki 2020 metų. Galimai dėl šių priežasčių 2018 metais, suformavus Sklypo kadastro duomenų bylą, miškui ir miško žemei keliamų reikalavimų neatitinkanti teritorija NTR ir NTK buvo registruota kaip miškų ūkio paskirties Sklypas;

- tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių 2018 metais suformuoto ir NTR įregistruoto Sklypo perdavimą valdyti patikėjimo teise VMU;

- statinių, <...>, Vilniuje, eksploatacijai reikalingo žemės sklypo suformavimo klausimas galėtų būti sprendžiamas, tik pakeitus NTR ir NTK registruoto Sklypo kadastro duomenis. Tačiau kiekviena institucija tyrimo metu Seimo kontrolierės pateiktuose raštuose gina savo išdėstytą poziciją, pateikdama kitoje srityje veikiančios institucijos atliktų veiksmų vertinimą, tačiau nesiūlydama *efektyvus* problemos sprendimo būdo;

- nors 2020 metais buvo pakeista Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema, keisti 2018 metais tinkamai sukomplektuotos Sklypo kadastro duomenų bylos duomenis, nesant naujos kadastrinių matavimų paslaugų teikimo sutarties, nėra teisinio pagrindo. AM, VMT ir VMU duomenimis, Sklypo kadastro duomenų keitimo klausimą nagrinėjamu atveju turėtų inicijuoti valstybinės žemės Sklypo patikėtinis – NŽT, tačiau ši institucija laikosi pozicijos, kad miškų sklypų kadastro duomenų keitimas ir registracija, vadovaujantis galiojančiomis teisės aktų nuostatomis, finansuoti suinteresuoto asmens (nagrinėjamu atveju – VMU) ir valstybės biudžeto lėšomis;

- nuo 2018 metų iki šiol nepasiūlytas efektyvus problemos susiklosčiusioje situacijoje sprendimo būdas. **Pareiškėja, ne kartą kreipusis į valstybės institucijas, neturėdama informacijos, ar bus sprendžiamas Sklypo kadastro duomenų keitimo klausimas, ilgą laiką neturi aiškumo dėl apribotos galimybės įgyvendinti teisę į nuosavybę;**

- Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos protokole Nr. 1, iš dalies pakeistame protokolu Nr. 11, nustatyta, kad **kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę netrukdomas naudotis savo nuosavybe;**

- Europos Žmogaus Teisių Teismas yra atkreipęs dėmesį į tai, kad **riziką, atsirandančią dėl valstybės institucijos klaidų, privalo prisiimti pati valstybė, ir klaidų negalima taisyti suinteresuotų asmenų sąskaita** (žr. pažymos 39–40 punktus). Dėl institucijų tarnautojų klaidų, laiku neatliktų veiksmų tenkanti našta turėtų būti padalinta institucijoms, kurios prisidėjo prie esamos situacijos.

52. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tenka konstatuoti, kad institucijų susiklosčiusioje situacijoje neveikimas nesuderinamas su viešojo administravimo subjektams jų veikloje**

privalomais laikytis atsakingo valdymo, teisėtumo ir efektyvumo principais (žr. pažymos 2022 ir 41 punktus). Todėl vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pažymoje nurodytu aspektu pripažintina pagrįsta.**

Dėl galiojančio teisinio reguliavimo keitimo poreikio

53. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

53.1. Šio tyrimo metu išnagrinėjus susiklosčiusią situaciją paaiškėjo, kad faktinės situacijos neatitinkančių žemės sklypo kadastro duomenų keitimo klausimas nesprenžiamas, nesutariant dėl institucijos, turinčios spręsti šį klausimą, bei lėšų, kuriomis turėtų būti finansuojamas šio klausimo sprendimas. Pastebėtina, kad tokią situaciją galėjo sąlygoti ne tik institucijų nebendradarbiavimas, bet ir skirtingą teisinę galią turinčių teisės aktų galiojančios nuostatos.

53.2. Institucijos, argumentuodamos Seimo kontrolierių tyrimo metu išdėstytas pozicijas, vadovaujasi skirtingomis teisės aktų nuostatomis:

53.2.1. Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į NTK ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo (žr. pažymos 27 punktą).

Pagal Žemės įstatymo nuostatas, visos Lietuvos Respublikos valstybinės žemės (išskyrus žemę, įstatymų nustatyta tvarka perduotą patikėjimo teise kitiems subjektams) patikėjimo teisės subjektas yra NŽT (žr. pažymos 24 punktą).

Vadovaudamosi šiomis nuostatomis, AM, VMT ir VMU teigia, kad VMU neturi teisinio pagrindo inicijuoti Sklypo kadastro duomenų keitimo klausimo sprendimą, sudarant su Korporacija „A“ sutartį dėl kadastrinių matavimų paslaugų teikimo, kol VMU nėra šio Sklypo patikėjimo teisės turėtoja, pažymėdamos, jog šį klausimą turėtų spręsti NŽT, kaip valstybinės žemės patikėtinis;

53.2.2. pagal Vyriausybės 2006 m. gegužės 17 d. nutarimo Nr. 454 (žr. pažymos 30 punktą) nuostatas, valstybinės reikšmės miškų žemės sklypus NŽT turėjo iki 2012 m. rugsėjo 30 d. suformuoti (**finansuojant valstybės įmonių miškų urėdijų lėšomis**) ir įregistruoti juos NTR valstybės vardu (**finansuojant valstybės įmonių miškų urėdijų ir valstybės biudžeto lėšomis**) ir per 15 darbo dienų nuo valstybinės reikšmės miškų žemės sklypų įregistravimo NTR valstybės vardu pasirašyti su valstybės įmonių miškų urėdijų miškų urėdais perdavimo ir priėmimo aktus.

Vadovaudamosi šiomis nuostatomis, NŽT teigia, kad Sklypo kadastro duomenų nustatymo darbus pagal patikslintas valstybinės reikšmės miškų plotų ribas inicijuoti ir juos finansuoti turėtų VMU; NŽT Skyrius, negavęs pagal Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ pakeitimo“ patikslintus Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotus pataisytos Sklypo kadastro duomenų bylos, neturi teisinio pagrindo priimti sprendimo dėl Sklypo kadastro duomenų keitimo;

53.3. Seimo kontrolierių darbo praktikoje susiduriama ne su vienu atveju dėl institucijų atsisakymo taisyti padarytas klaidas, susijusias su sklypų, neatitinkančių miškui ar miško žemei keliamų reikalavimų, kas rodo, kad praktikoje yra realus tikslesnio reglamentavimo nurodytu klausimu poreikis.

53.4. Pagal viešojoje teisėje veikiančią teisėtumo principą viešojo administravimo subjektai privalo veikti tik įstatymo jiems suteiktų įgaliojimų ribose, veikimas viršijant kompetencijos ribas pažeidžia Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 ir 4 punktuose įtvirtintus įstatymo viršenybės bei nepiktnaudžiavimo valdžia principus ir yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu.

53.5. **Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinti teisėkūros aiškumo ir efektyvumo principai išreiškia tam tikrus imperatyvius reikalavimus, įpareigojančius teisėkūroje dalyvaujančius subjektus siekti sukurti vientisą, darnią ir veiksmingą teisės sistemą** (žr. pažymos 21 punktą).

54. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, **teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai** (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d. nutarimai; žr. pažymos 42 punktą).

55. **Apibendrinant tenka konstatuoti, kad nesprendžiant dėl valstybinių institucijų klaidų iki šiol neišspręstų miškų ūkio paskirties žemės sklypų (NŽT neperduotų valdyti patikėjimo teise VMU, kurios lėšomis turi būti finansuojamas valstybinės reikšmės miškų sklypų formavimas, registravimas) kadastro duomenų pakeitimo klausimo teritorijose, neatitinkančiose miškui, miško žemei keliamų reikalavimų, pažeidžiama tokiose teritorijose statinius turinčių asmenų teisė į nuosavybę. Nenustačius šių klaidų ištaisymo mechanizmo, sukuriama prielaidos neefektyviai naudoti institucijų tarnautojų darbo laiką ir biudžeto lėšas. Todėl, darytina išvada, kad, nekeičiant pirmiau paminėto galiojančio teisinio reglamentavimo, pažeidžiami teisėkūros aiškumo, efektyvumo bei atsakingo valdymo principai** (žr. pažymos 21 ir 41–42 punktus). Vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši tyrimo dalis pripažintina pagrįsta.**

56. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tikslinga Vyriausybei rekomenduoti** svarstyti klausimą dėl galiojančio teisinio reglamentavimo papildymo nuostatomis, reglamentuojančiomis, kokia tvarka ir kokiomis lėšomis turėtų būti sprendžiami dėl institucijų klaidų, neveikimo laiku neatliktų patikėjimo teise NŽT valdomų valstybinės reikšmės miško sklypų (jų dalių), neatitinkančių miškui, miško žemei keliamų reikalavimų, kadastro duomenų keitimo klausimai, užtikrinant teisinio reguliavimo aiškumo, teisėkūros efektyvumo ir atsakingo valdymo principų įgyvendinimą (žr. pažymos 20–22, 41–42 punktus).

SEIMO KONTROLIERIŲ SPRENDIMAI

57. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Erika Leonaitė nusprendžia:

X skundą dėl Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tarnautojų neveikimo sprendžiant klausimus, susijusius su Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schemos keitimu, pripažinti pagrįstu.

58. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Erika Leonaitė nusprendžia:

X skundą dėl teisės į tinkamą viešąją administravimą pažeidimo, NŽT gavus Pareiškėjos kreipimuisis, pripažinti pagrįstu.

59. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Milda Vainiutė nusprendžia:

X skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos tarnautojų veiksmų, priimant sprendimą leisti rengti Pertvarkymo projektą, atmesti.

60. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Erika Leonaitė nusprendžia:

X skundą dėl teisės į nuosavybę pažeidimo nesprendžiant žemės sklypo, kurio dalis neatitinka miško žemei keliamų reikalavimų, kadastro duomenų pakeitimo klausimo, pripažinti pagrįstu.

61. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Erika Leonaitė nusprendžia:

tyrimo dalį dėl galiojančio teisinio reguliavimo keitimo poreikio pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIŲ REKOMENDACIJOS

62. Vadovaudamosi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 6, 8, 14 ir 17 punktais, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierės rekomenduoja:**

62.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

62.1.1. atkreipti dėmesį į tai, kad nesprendžiant dėl valstybinių institucijų klaidų iki šiol neišspręstų miškų ūkio paskirties žemės sklypų (NŽT neperduotų valdyti patikėjimo teise Valstybinių miškų urėdijai, kurios lėšomis turi būti finansuojamas valstybinės reikšmės miškų sklypų formavimas, registravimas) kadastro duomenų pakeitimo klausimo teritorijose, neatitinkančiose miškui, miško žemei keliamų reikalavimų, pažeidžiama tokiose teritorijose statinius turinčių asmenų teisė į nuosavybę. Nenustačius šių klaidų ištaisymo mechanizmo, sukuriamos prielaidos neefektyviai naudoti institucijų tarnautojų darbo laiką ir biudžeto lėšas;

62.1.2. svarstyti klausimą dėl galiojančio teisinio reglamentavimo papildymo nuostatomis, reglamentuojančiomis, kokia tvarka ir kokiomis lėšomis turėtų būti sprendžiami dėl institucijų klaidų, neveikimo laiku neatliktų patikėjimo teise NŽT valdomų valstybinės reikšmės miško sklypų (jų dalių), neatitinkančių miškui, miško žemei keliamų reikalavimų, kadastro duomenų keitimo klausimai, užtikrinant teisinio reguliavimo aiškumo, teisėkūros efektyvumo ir atsakingo valdymo principų įgyvendinimą (žr. pažymos 20–22, 41–42 punktus);

62.1.3. pavesti atsakingoms institucijoms bendradarbiaujant surasti efektyvų problemos (miškų ūkio paskirties Sklypo kadastro duomenų pakeitimo) sprendimo susiklosčiusioje situacijoje būdą (pateikus Žemės ūkio ministerijai šios pažymos 62.2 punkte nurodytą išvadą dėl Sklypo kadastrinių matavimų bylos suderinimo teisėtumo), išsiaiškinant, kokie konkretūs veiksmai, kieno iniciatyva ir kokia tvarka, kuo vadovaujantis turėtų būti atlikti, užtikrinant atsakingo valdymo principo įgyvendinimą ir sudarant Pareiškėjai sąlygas realizuoti teisę į nuosavybę.

Europos Žmogaus Teisių Teismas yra konstatavęs, kad riziką, atsirandančią dėl valstybės institucijos klaidų, privalo prisiimti pati valstybė, ir našta dėl valstybės institucijų padarytų klaidų turėtų būti padalinta institucijoms, kurios prisidėjo prie esamos situacijos.

62.2. **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai** – pateikti išvadą dėl miškų ūkio paskirties žemės sklypo (kadastro Nr. <...>) kadastrinių matavimų bylos NŽT Skyriuje 2018 metais suderinimo teisėtumo (ar NŽT Skyrius, tikrindamas parengtą Sklypo kadastro duomenų bylą, privalėjo atsižvelgti į 2017 m. gruodžio 1 d. patikslintus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis ar į tuo metu galiojusius valstybinės reikšmės miškų plotų schemas duomenis);

62.3. Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos:

62.3.1. užtikrinti šioje pažymoje konstatuoto pažeidimo (žr. pažymos 46–47 punktus) pašalinimą, raštu pateikiant X teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą į NŽT gautus 2021 m. balandžio 19 d. ir 2021 m. gegužės 25 d. kreipimusis;

62.3.2. užtikrinti, kad Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos gauti asmenų kreipimaisi būtų nagrinėjami įgyvendinant atsakingo valdymo, teisėtumo, efektyvumo ir išsamumo principus;

62.4. **Vilniaus miesto savivaldybės administracijai** – pateikti dokumentais pagrįstą informaciją apie 2022 m. kovo 31 d. rašte Nr. A51-41248/22(3.3.15.4E-AD24) Seimo kontrolieriui (žr. pažymos 18 punktą) nurodyto tarpinstitucinio pasitarimo metu nagrinėtus klausimus ir priimtus sprendimus.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė